

GENÇLİK İSTİKBALİMİZDİR
GENÇLİK İSTİKLÂLİMİZDİR
GENÇLİK HAZİNEMİZDİR

BÜLTENİ

2007 - Sayı:1

**Türk Gençlik Vakfı Adına
İmtiyaz Sahibi**

Osman SEZGİN

Genel Yayın Yönetmeni

Okan YEŞİLOT

Yazı İşleri Müdürü

Timur KUMBAR

Yayın Koordinatörü

A. Sena SEZGİN

Kültür – Sanat Sorumluları

Özlem ÖZDEMİR

Ülkü USLU

Ebru COŞKUN

Feyza ŞAHİN

Sağlık Sayfası Sorumlusu

Dr. Fatih ATMACA

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Zekeriya KURŞUN

Prof. Dr. Cemal YILDIZ

Doç. Dr. Halit KESKİN

Yrd. Doç. Dr. Erhan AFYONCU

Yrd. Doç. Cemalettin ŞAHİN

Yrd. Doç. Dr. Ali SATAN

Yrd. Doç. Dr. Cemal ZEHİR

Dr. Yüksel ÇELİK

Dr. Cengiz TOMAR

Yasemin SEZGİN

İrtibat

Türk Gençlik Vakfı

Cumhuriyet Cad.

Gökçeşu Apt.

No: 161/1 Bağlarbaşı - Üsküdar

İSTANBUL

Tel: 0216 343 83 83

0216 343 53 53

Fax: 0216 391 30 53

www.turkgenclikvakfi.org

info@turkgenclikvakfi.org

İÇİNDEKİLER

Sunuş

Amacımız

Tarihçemiz

Kurucular Kurulu

Mütevelli Heyeti

Faaliyetlerimiz

Kâtibim Müzik Topluluğu

Seyit Ahmet ARVAŞI

Üsküdar Çeşmeleri

Mehmet Gümüş

Mehmet NİYAŞI ile Söyleşi

Özlem Özdemir

Erol GÜNGÖR

Üsküdar'da Kuş Evleri

Timur Kumbar

Geziyorum

Cemalettin Şahin

Türk Kültür Tarihinde Türk Ailesi

Özlem Özdemir

Ergenlik Özellikleri, Sorunları ve Aile

A. Sena Sezgin

Bir Eğitim Kurumu Olarak Kalem Koleji

Selçuklu Minyatürü'nde Varaka ve Gülşah

Mesnevisi

Ebru Coşkun

Şiirler

Söz Verdim Uzungöl'e

Çamlıca Tekkeleri 1

Şener Açıl

Ebru Sanatından Bahsederken

Sempozyum

Okan Yeşilot

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu

A.Sena Sezgin

Grip (Influenza)

Dr. Fatih Atmaca

Kitaplık

İnternet Sitemiz: www.turkgenclikvakfi.org.tr

Kerkük Konulu Basın Bildirisi

Bosna'da Yaşananlar Bir Soykırımdı

Maziden Âtiye Kamış ve Fırça ile Kurulan Köprüler

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır parlayacak!
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal.
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım;
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar.
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
'Medeniyet!' dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri 'toprak' diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı.
Verme, dünyâları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Rûhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım.
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım;
Fışkırır rûh-ı mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım!

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet,
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Akif Ersoy

GENÇLİĞE HİTÂBE

Ey Türk Gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyeti'ni, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyen dâhilî ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve Cumhuriyet'i müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini

düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasi emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!

Gazi Mustafa Kemâl ATATÜRK

20 Ekim 1927

BAŞLARKEN veya VİRA BİSMİLLAH

Osman Sezgin

“İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olandır” düsturundan hareket eden ve gönülden doğan bir sevgiyle insanların yardımına koşan, sahip olduğu varlıklardan başkalarını da faydalandırmak gibi güzel ve insanî duyguların tümünü en geniş şekli ile uygulayan yegâne kurum (müesseseler) vakıftır. Vakıflar bu anlamda kültür değerlerini geçmişten geleceğe taşıyan ve bugünü yarına bağlayan sarsılmaz bir köprüdür.

Bizim kültürümüzde vakıf “Allah’ın nimetini hiçbir dünyevî fayda/karşılık/menfaat beklemeksizin, sadece Allah’ın rızasını elde edebilmek gayesi ile Allah’ın yarattıklarının (insan, hayvan,v.d.) hizmetine, istifadesine sunmaktır” şeklinde bilinir ve anlaşılır. Bir başka ifade ile vakıf, insan ve her türlü çevre için en itimat edilen sosyal güvenlik kurumu olarak tarihî süreç içerisinde görevini yapmış ve yapmaya da devam etmektedir.

Vakıf anlayışının insanlarda hâkim olduğu zamanlarda bugün için en büyük iktisadî problem olan israfın olmadığı sosyal bir gerçeklik ve en güzel örnek davranış olarak karşımıza çıkmaktadır. Zira bizim kültürümüzde sermayeyi geliştirmek takdir edilen ve fakat servet yığma takbih edilen, kınanan bir husustur. Geliri çok olan insanlar şayet kelimenin tam manası ile insan iseler gelirlerinden kendilerine yeter olanı kullandıktan sonra (kifaf-ı nefis miktarınca) geri kalanı vakfederler. Bizler bunu yaşamış bir milletin evlatlarıyız.

Vakıflar sosyal ve siyasal açıdan özellikle çoğulcu demokrasiden katılımcı demokrasiye geçildiği son zamanlarda sivil toplum kuruluşu olarak önemini daha da artırmış yarı resmi kuruluşlardır. Yarı resmi kuruluş denilmesinin sebebi ise bir vakfın kurulurken devletin en yüksek kademelerinin mesela bakanlar kurulunun onayından geçmiş olmasındandır. Dolayısı ile demokrasinin ve demokrasi kültürünün yerleşmesi ve toplumun sesini duyurması açısından vakıflar ve her türlü faaliyetleri ile fevkalade önem kazanmıştır.

Günümüzde gençlik ve eğitim meselesi, gerek milletlerin ve gerekse devletlerin hem en çok önem vermeleri gereken hem de yatırım açısından en maliyetli olan problemlerinin başında gelmektedir. Bu iki alana ait yatırım ve bunlara ait maliyetler sadece devletin katkıları ile altından kalkılabilecek hususlar olamaz. Bahis mevzu alanlarda yukarıdaki tariflere ve anlayışlara uygun olarak mürüvvet ve himmet sahibi, idealist, şartları müsait olan insanların vakıflar vasıtası ile eğitim ve gençlik için azamî katkıda bulunmayı insanî bir görev olarak yapmaları gerekir. Zira gençlerini millî kimliklerini kazanmış ve evrensel bakış açısına sahip olarak yetiştiren milletler ve devletler geleceklerini teminat altına almışlar demektir.

Türk Gençlik Vakfı (TGV) yukarda ifade edilmeye çalışılan fikirler istikametinde Türkiye’nin en idealist, entelektüel örnek insanlarının bir araya gelerek kurdukları bir vakıftır.

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde 1970–1980 yılları önemli sosyal hareketliliklerin yaşandığı bir dönemdir. O dönemlerde Türk gençliği, çeşitli ideolojik hareketlerin kısılcında fikrî bir karmaşa yaşamaktaydı. Türk gençlerini millî ve manevî değerlerine yabancılaştırıp, yozlaşmış bir toplum oluşturmayı amaç edinmiş olan dış kaynaklı ideolojik hareketler, Türk gençliği üzerinde etkisini hissettirmek maksadıyla çeşitli faaliyetlerine hız kazandırarak devam etmekteydi.

Bu dönemde; millî ve manevî duyguları hayatlarının temel prensibi olarak kabul etmiş olan bir grup aydın, Türk gençliğinin içinde bulunduğu fikrî karmaşayı ortadan kaldırarak, millî ve manevî düşünce ve duygularla donatılarak bunun bir hayat prensibi olarak kabul edilmesi konusunda Türk Gençlerine önderlik edebilmek amacıyla bir vakıf kurulmasına karar verdiler. Kurulacak olan vakıf, Türk kültürüne hizmet edecek, bu yolda yetişecek başarılı öğrencilere burs verecek, yoksullara yardım dağıtacak ve amacına uygun yayın yapacaktı. Zira o yıllarda en çok ihtiyaç hissedilen de bu hizmetleri verecek bir vakıf teşekkülü idi.

TGV, 1978 yılında Seyit Ahmet Arvasî başkanlığında, 5 kişilik bir müteveli heyeti tarafından kuruldu. Hayatını Türk kültürüne, hizmete adanmış ve Türk gençlerine eserleriyle çok kıymetli bir kültürel miras bırakmış olan Seyit Ahmet Arvasî'nin 1988 yılında vuslata ermesi, rahmete gark olarak dünyasını değiştirmesi ile birlikte; şairliği ve yazarlığı ön planda olan İsmail Hakkı Yılanlıoğlu yönetim kuruluna davet edilerek vakıf başkanlığına getirilmiştir. Yılanlıoğlu, 1988 yılında getirildiği vakıf başkanlığı görevini 1994 yılına kadar devam ettirmiş ve 1994 yılında görevini Ahmet Büyükkarabacak'a devretmiştir.

Türk Gençlik vakfı kurulurken vakfiyesinde amaçlarını aşağıda ifade edildiği şekilde tespit etmişlerdir:

- Türkiye’de eğitim ve öğretim alanında çağdaş ve en ileri seviyede sistem ve yöntemlerin uygulanmasını sağlamak ve kolaylaştırmak.
- Türk Kültürüne hizmete yönelik gerekli maddi ve manevi şartlar ve imkânları sağlamak.
- Eğitime katkı amacıyla ilk, orta ve yüksek öğrenimdeki öğrencilere burs vermek, ders araç ve gereçlerini sağlamak, öğretim üyeleri, idare memurları ve öğrenciler için yurtlar açmak.
 - Her dereceden öğretim yapan kuruluşlara maarif hizmetleri ve Türk Kültürü konusunda gerekli yardımı sağlamak.
 - İlim tahsil ve ihtisas yapmak üzere yabancı ülkelere öğrenciler göndermek.
 - Türk Kültürüne hizmet gayesi ile çeşitli yarışmalar düzenlemek ve ödüller vermek (Kazanan eserlerin her hakkı vakfa aittir).

Herhangi bir vakıfta faaliyette bulunan kimse yapılan iyiliklerin mükemmel olması için

- hayır işinde acele edilmesinin,
- gizli olmasının ve
- hiçbir zaman yeterli görülmemesinin olmazsa olmaz şartlar olduğunun bilincindedir.

Fakat örnek olmak ve hayır yapanları teşvik etmek anlamında olmak şartı ile yapılan hayır veya yardımları belli bir ölçü dairesinde duyurmakta uygun olabilmektedir. Öte yandan olumsuzlukların kol gezdiği günümüzde insanları karamsarlıktan kurtarıp, olumlu bir kamuoyu oluşturmak için de yapılanları duyurmak zaman zaman elzem de olabilir.

İşte bu düşünceler ışığında ölçülü bir şekilde olumlu bir kamuoyu oluşturmak, iyiliği teşvik ve hayra önder ve rehber olmak için bir bülten çıkartarak faaliyetlerimizden ilgilileri ve ilgilenenleri bilgilendirmek istedik.

Günümüz toplumundaki değişimin hızını anlayabilmek için bilgilerdeki yenilik ile bu yeniliklerin yayılma hızına bakmak gerekir. Nitekim eskiden bilgilerdeki değişim ve değişen bilginin yayılma hızı yavaştı ve dolayısı ile toplumsal değişim de o nispette ağır olmakta idi. Ancak bu gün için durum bunun aksinedir. Bilginin değişimdeki sürati ile yayılmadaki hızı takip edilemeyecek kadar hızlı olmaktadır ve toplumsal değişim de o nispette seri olmaktadır. Bu da iletişimin önemini artırmaktadır.

İletişimde önde olan gündemi ve kamuoyunu oluşturmaktadır. Yani aksiyoner olmaktadır. Özellikle bu iletişim aracı olumsuzların elinde ise tehlike bir o kadar artmaktadır. Binaenaleyh bir taraftan yapılanları duyurmak ve iyiliği teşvik etmek isterken, öte taraftan da doğru zamanda, doğru kimselere, doğru bilgileri ulaştırarak olumlu bir kamuoyu oluşturmak için vakıf olarak bülten çıkarmaya karar verdik.

Bu bültenin çıkartılmasında emeği geçen herkese teşekkürlerimizi iletiyor, bir ömür hayırda yarışmalarını şanı yüce Rabbimizden niyaz ediyoruz.

TÜRK GENÇLİK VAKFI OLARAK AMACIMIZ;

Türkiye’de eğitim ve öğretim alanında çağdaş ve en ileri düzeyde sistem ve metotların uygulanmasını sağlamak ve kolaylaştırmak.

Türk Kültürüne hizmete yönelik gerekli maddi ve manevi şartlar ve imkânları sağlamak.

Eğitime katkı amacıyla ilk, orta ve yüksek öğrenimdeki öğrencilere burs vermek, ders araç ve gereçlerini sağlamak, öğretim üyeleri, idare memurları ve öğrenciler için yurtlar açmak.

Her dereceden öğretim yapan kuruluşlara maarif hizmetleri ve Türk Kültürü konusunda gerekli yardımı sağlamak.

İlim tahsil ve ihtisas yapmak üzere yabancı ülkelere öğrenciler göndermek.

Türk Kültürüne hizmet gayesi ile çeşitli yarışmalar düzenlemek ve ödüller vermek.

Muhtaç ailelere yardım etmek sureti ile yararlı olmaktır.

❧ TARİHÇEMİZ ❧

Son dönem Türkiye tarihinde 1970–1980 yılları önemli sosyal hareketliliklerin yaşandığı bir dönemdir. O dönemlerde Türk gençliği, çeşitli ideolojik hareketlerin kısılcında fikrî bir karmaşa yaşamaktaydı. Türk gençlerini millî ve manevî değerlerine yabancılaştırıp, yozlaşmış bir toplum oluşturmayı amaç edinmiş olan dış kaynaklı ideolojik hareketler, Türk gençliği üzerinde etkisini hissettirmek maksadıyla çeşitli faaliyetlerine hız kazandırarak devam etmekteydi.

Bu dönemde; millî ve manevî duyguları hayatlarının temel prensibi olarak kabul etmiş olan bir grup aydın, Türk gençliğinin içinde bulunduğu fikrî karmaşayı ortadan kaldırarak, millî ve manevî düşünce ve duygularla donatılarak bunun bir yaşam prensibi olarak kabul edilmesi konusunda Türk Gençlerine önderlik edebilmek amacıyla bir vakıf kurulmasına karar verdiler. Kurulacak olan vakıf, Türk kültürüne hizmet edecek, bu yolda yetişecek başarılı öğrencilere burs verecek, yoksullara yardım dağıtacak ve amacına uygun yayın yapacaktı. Zira o yıllarda en çok ihtiyaç hissedilen de bu hizmetleri verecek bir vakıf teşekkülü idi.

1978 yılında Ahmet Arvasi başkanlığında, 5 kişilik bir mütevelli heyeti tarafından Türk Gençlik Vakfı kuruldu. Mütevelli heyetinin görev dağılımı şu şekildeydi:

Başkan: Ahmet Arvasî
 II. Başkan: Ahmet Büyükkarabacak
 Sekreter: Gavsettin Koçak
 Muhasip: Ali Serçek
 Üye: Abdülkadir Sezgin

Türk Gençlik Vakfı mütevelli heyeti, vakıf müdürlüğüne Sakin Öner'i getirerek büyük bir hizmet aşkıyla çalışmalarına devam etmiştir.

Hayatını Türk kültürüne hizmete adanmış olan ve Türk gençlerine eserleriyle çok kıymetli bir kültürel miras bırakmış olan Ahmet Arvasî'nin 1988 yılında vefat etmesiyle birlikte; şairliği ve yazarlığı ön planda olan İsmail Hakkı Yılanlıoğlu yönetim kuruluna davet edilerek vakıf başkanlığına getirilmiştir. Yılanlıoğlu, 1988 yılında getirildiği vakıf başkanlığı görevini 1994 yılına kadar devam ettirmiş ve 1994 yılında görevini Ahmet Büyükkarabacak'a devretmiştir.

Türk Gençlik Vakfı bugün, Yrd. Doç. Dr. Osman Sezgin başkanlığında, 10 kişilik bir mütevelli heyetiyle kuruluş amacına yönelik çalışmalarına devam etmektedir.

❧ KURUCULAR KURULU ❧

1. Ahmet Arvasî (Kurucu Başkan) (Merhum)

Ahmet Arvasî 15 Şubat 1932 Pazartesi günü Ağrı ilinin Doğubayazıt İlçesinde doğmuştur. Ailece Van'ın Müküs (Bahcesaray) ilçesine bağlı, Arvas (Doğanyayla) köyündendir. Babası Gümrük Müdürlüğü'nden emekli Abdulhakim Efendi, annesi Cevahir Hanım'dır.

Arvasî, Seyit bir aileden gelmektedir. Öğretmen, yazar ve sosyologdur. İki ciltlik *Türk İslâm Ülküsü* kitabı başta olmak üzere, pek çok eser vermiştir. Gazeteler ve dergilerde yayınlanan binlerce makalesi ile son dönem Türk düşünce hayatında derin izler bırakmış, binlerce öğrenci yetiştirmiş, onun yolunu izleyen pek çok düşünüre yol göstermiştir. Türk-İslam kültürüne büyük hizmetler veren ve bu yolda meşakkatli bir hayatı benimseyen Ahmet Arvasî, 31 Aralık 1988 tarihinde hakkın rahmetine kavuşmuştur.

2. Ahmet BÜYÜKKARABACAK (2. Başkan)

Ahmet BÜYÜKKARABACAK, 1939 yılında Tosya'da doğdu. Küçük yaşta geldiği İstanbul'da, çok genç yaşta basın hayatına girdi. Pek çok dergi ve gazetede edebî, kültürel ve siyasî konularda yazılar yazdı ve konferanslar verdi. 1962-65 yıllarında *Zeren* edebiyat ve kültür, 1966-70 yıllarında *Millî Hareket* siyasî, 1977-78 yıllarında *Ülkücü Kadro* adlı siyasî fikir dergilerinin sahiplik ve başyazarlığını yaptı. Ayrıca kurduğu Millî Hareket ve Türk Kültür Yayınevlerinde pek çok kitap yayınlayarak Türk fikir hayatına katkıda bulunmağa çalıştı. Gençlere çalışma alanı açmak için vakıf başkanlığı ve üyeliğinden ayrıldı.

3. Gavseddin KOÇAK (Genel Sekreter) (Merhum)

Erzurum'un Oltu ilçesinde doğan Gavseddin KOÇAK, Doğu illerinde büyük bir ağırlığı olan bir müftünün oğludur. Öğretmen okulunu bitirdikten sonra, yıllarca öğretmenlik yaptı. Fikirtepe öğretmen okulundan can güvenliği sebebiyle ayrılarak ticarete atıldı. KOÇAK, güzel sanatların pek çoğuyla ilgilenmiştir, fakat yazarlığı ve şairliği hep ön plânda olmuştur. Üç çocuğu olan Gavseddin KOÇAK genç yaşta hayata veda etmiştir.

4. Ali SERÇEK (Genel Muhasip)

Vakfın ilk kurucularından ve ilk muhasibidir. Bandırma'da doğmuştur. İşleri sebebi ile vakıftan ayrılmak zorunda kalmıştır. Halen mali müşavirlik yapmaktadır.

5. Abdülkadir SEZGİN (Üye)

1948 yılında Yozgat'ta doğdu. İlköğrenimini Yozgat'ta, orta öğrenimini Ankara ve İstanbul'da tamamladı. 1971 yılında İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünü bitirdi. 1970 yılında İstanbul Şehzade Camii Hatibi olarak başladığı memuriyet hayatında, Müftülük, Vaizlik ve Din Bilgisi ve Ahlak dersleri öğretmenliği, Diyanet Yayınevi Müdürlüğü, Başbakanlık merkezinde Uzmanlık, Şube Müdürlüğü, Müfettiş Yardımcılığı, Müfettişlik ve Başmüfettişlik görevlerinde bulundu. 1992-95 yılları arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de Din Hizmetleri Müşaviri olarak görev yaptı. Eski Sovyetler Birliği topraklarında, ilk defa Azerbaycan'da neşredilmiş olan İslam Dini'nin üniversitelerde okunabilir bir bilim dalı olarak kabul edilmesine dair kararnamenin yayımlanmasına katkıda bulundu. Bakü Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin açılmasına yardımcı oldu ve iki öğretim yılı İlimler Namzedi Doçent unvanı ile Öğretim Üyeliği yaptı. 2002 tarihinde emekli oldu. Keçiören Belediye Başkanlığı Müfettişi olarak yeniden memuriyete döndü. Yeniden başmüfettiş olarak Diyanet İşleri Başkanlığı Teftiş Kurulu'na atandı.

Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş-ı Veli Araştırma Merkezi Bilim Kurulu üyesidir. A.Ü Türk İnkılâp Tarihi enstitüsünde, Cumhuriyet döneminde Dini Hayatın Meselelerinin tarihi kökenleri tezi ile yüksek lisans yaparak Bilim Uzmanı ve İst. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde de Türkiye'de Alevilik Bektaşilik Üzerine sosyolojik Bir Araştırma konulu tezi ile de Bilim Doktoru oldu. Biri Azerbaycan'da ve altısı Alevilik - Bektaşilik konusunda olmak üzere on bir adet yayınlanmış kitabı, yüzden fazla makalesi ve ulusal ve uluslar arası kongrelerde sunduğu tebliği bulunmaktadır. 2001 yılındaki ekonomik kriz sebebiyle Başbakan Ecevit'e yazdığı mektupla, Ben Türküm diyen bir tek İmam-Hatip mezunu tanıyor musunuz? diyen Vural SAVAŞ'a cevap olarak yazdığı "Türküm Müslümanım İmam-Hatipliyim" başlıklı makaleleri, yazıları içinde ayrı önem taşımaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

❧ MÜTEVELLİ HEYETİ ❧

Vakıf 5 kişilik bir mütevelli heyeti tarafından idare edilir. İstifa, ölüm, hastalık vs. gibi sebeplerle mütevelli heyeti üyeliklerinde boşalma olunca, geri kalan üyeler boşalan üyeliğe bir ay içerisinde yeni bir üye seçerler.

Müsaadesiz olarak mütevelli heyetinin toplantılarına aralıksız olarak bir yıl devam etmeyenler, mütevelli heyetinin kararı ile bu görevlerinden affedilebilirler. Vakfın idare ettiği müesseselerin muameleleri dolayısıyla mütevelli heyeti üyeleri hiçbir şekilde şahsen sorumlu tutulamazlar.

Mütevelli heyeti en az ayda bir kere olmak üzere istediği zaman toplanır. Mütevelli heyeti başkanın veya herhangi bir şekilde de herhangi üç üyenin arzusu üzerine genel sekreter tarafından en az bir hafta önce yeri saati ve gündemi üyelere bildirilmek üzere toplanır. Olağan üstü hallerde mütevelli heyeti başkanının kararı ile bu müddet 24 saate indirilebilir. Toplantı nisabı üçtür. Her üyenin bir oyu vardır. Kararlar mevcut üyelerin ekseriyet oyları ile alınır.

Vakıf resmi senedinin tadili veya vakfın mallarının tasfiyesi ile ilgili kararlar için ittifakla kararın verilmesi gerekir.

Değişen şartlarla ve ihtiyaçlara göre mütevelli heyeti ittifakla alacağı kararlarla vakıf senedinde gerekli değişikliği yapabilir.

Mütevelli heyeti, vakfın yetkili organı olarak vakfı idare ve temsil eder. Vakıf mütevelli heyetinin kararı ile biri başkanın olmak üzere mütevelli heyet üyelerinden herhangi birinin imzaları ile temsil ve ilzam olunur.

· Başkan: Osman Sezgin	· Fahrettin Alataş
· İ.Halil Köseoğulları	· Prof. Dr. Zekeriya Kurşun
· Dr. Abdulkadir Sezgin	· Okan Yeşilot
· Sevder Panik	· Prof. Dr. Cemal Yıldız
· Nuri Sivaslıoğlu	· Yavuz Bilgili

FAALİYETLERİMİZ

“GENÇLİK VE AİLE” AÇIK OTURUMU

Türk Gençlik Vakfı, Hanımlar Eğitim ve Kültür Vakfı ve Gökkuşluğu İstanbul Kadın Kuruluşları Platformu tarafından, Mustafa Kemal Atatürk'ün 125. doğum yılı ve Cumhuriyetin kuruluşunun 83. yılı münasebetiyle, Atatürk'ün gençliğe verdiği değerin en önemli göstergesi Gençlik Bayramı'nın ertesi günü olan 20 Mayıs 2006 tarihinde, konuşmacılarını üniversite gençliğinin oluşturduğu, “Aile ve Gençlik” konulu bir açık oturum düzenlendi. Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen açık oturumda, açış konuşmasını yapan Türk Gençlik Vakfı Başkanı Osman Sezgin “Gençlerimize böyle fırsatların verilmesi kendilerini ifade etmelerini sağlamak gençlerin geleceğe iyi yetiştirilebilmesi ve böylece istikbalimizi ve istiklalimizi teminat altına almanın en iyi yoludur” dedi. Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Görevlisi Dr. Okan Yeşilot'un başkanlığında düzenlenen oturumda, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü öğrencisi Ahsen Tütüncü ‘otoriter aile tutumunun gençler üzerindeki etkisi’; İstanbul Bilgi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü öğrencisi A.Sena Sezgin ‘ergenlik dönemi özellikleri, sorumluları ve aile’; İstanbul Bilgi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü öğrencisi Gülnihal Rabia Karahan ‘Ebeveyn ile genç arasındaki iletişimi engelleyen unsurlar ve iletişimi sağlıklı kurma yolları’; İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü öğrencisi Handan Noyan ‘Gençlerde sosyal fobi’ ve Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği Bölümü’nden Özlem Özdemir ise ‘Türk kültür tarihinde Türk ailesi’ konularında konuşmalar yaptılar.

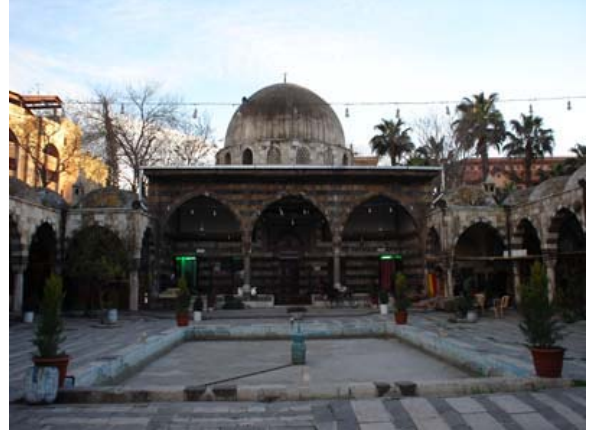
Bu bilgi şöleninde sunulan tebliğler bir kitapta toplanarak okuyuculara sunulacaktır.

KONFERANSLAR

Vakfımızda, Yrd. Doç. Dr. Ali SATAN ve Dr. Okan YEŞİLOT'un koordinatörlüğünde 15 günde bir cumartesi akşamları düzenlenen konferansların 2006 – 2007 dönemi açılış programı, 18 Kasım 2006 tarihinde Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölüm Başkanı Prof. Dr. Zekeriya KURŞUN'un "Ortadoğu, Dünyü, Bugünü, Yarını" konulu konuşması ile başlamıştır.

Vakfımızda 2 Aralık 2006 tarihinde Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden Dr. Cengiz TOMAR "Suriye (Tarih-Kültür-Siyaset)" konulu sunumu ile Suriye hakkında görsel malzemeler eşliğinde katılımcıları bilgilendirdi.

Konferans programımızın üçüncüsü ise 16 Aralık 2006 tarihinde Beşir AYVAZOĞLU tarafından sunulan "Mehmet Akif ERSOY ve Muhiti" konulu konferans olmuştur. Sayın AYVAZOĞLU, dinleyicilere Üstadı ve çevresinde cereyan eden ilgi çekici hadiseleri misalleriyle anlatmıştır.

13 Ocak 2007 tarihinde İstanbul Teknik Üniversitesi hocalarımızdan Dr. Aras NEFTÇİ “Kerkük Dünü, Bugünü, Yarını” üzerine bir konuşma yapmıştır. Hocamız konuşmasında Kerkük Türkmenlerinin ahvali, Irak’taki bugün yaşananları ve gelecekte yaşanması muhtemel hadiseleri, ABD ve Batı’nın bölgeye yönelik siyasetlerini, Türkiye’nin bölgeye yönelik yapması gerekenler üzerinde durdu.

Vakfımızda 27 Ocak 2007 tarihinde Kırım Tatar Milli Meclisi Temsilcisi ve TRT İstanbul Televizyonu Müdürü Zafer KARATAY “Gamalı Haç İle Kızıl Yıldız Arasında TÜRKLER” konulu belgesel sunumu – konferans vermiştir.

10 Şubat 2007’de Yrd. Doç. Dr. Ali SATAN tarafından “Bekle Beni Vatan (I. Dünya Savaşı’nda Esir Düşen Türklerin Hikâyeleri) adlı belgesel sunumu – konferans verilmiştir.

24 Şubat 2007'de Av. Seyhan TÜRKKAN tarafından "Balkanlardaki Türk Vakıflarının Dünyü, Bugünü, Yarını" konulu konferans verilmiştir. Balkan Türklerinin Uluslar arası alanda çektiği zorlukları ve Türkiye ile olan ilişkileri üzerinde durulmuştur.

Mehmet Niyazi ÖZDEMİR 10 Mart 2007 tarihinde, "Çanakkale Mahşeri" konulu bir konuşma yapmıştır. Konferansta I. Cihan Harbinde Osmanlı Devleti'nin savaştığı Çanakkale Cephesinde cereyan eden kahramanlıklar ve insanlık dersleri üzerinde durulmuştur.

24 Mart 2007'de Prof. Dr. Vahdettin Engin, vakfımızda "II. Abdülhamit" konulu bir konferans vermiştir. II. Abdülhamit hakkında merak edilen birçok konu üzerinde duran Engin, O'nun uluslar arası dehası, kişiliği ve ileri görüşlülüğü gibi önemli özelliklerini belgeler göstererek dinleyicilere anlatmıştır.

KURSLARIMIZ

❖ Hüsni Hat:

Türk Gençlik Vakfı'nda verilen kursların en eskilerinden biridir. 1997 yılında S. Zehra Dinçer tarafından vermeye başlanan dersler halen devam etmektedir.

Yazı öğrenmek için bir hocaya başvurulunca, hocaların, talebesine çalışmasında örnek olmak üzere yazdığı satıra meşk, buna bağlı olarak yazı öğrenmeye meşk almak, öğretmeye de meşk vermek (meşketmek) denir. Haftada bir gün yapılan derslerde de bu yol takip edilmektedir. Yani “usta – çırak” ilişkisi doğrultusunda olmaktadır.

Hoca, ilk derste “RABBİYESİR” duasını talebenin defterine yazar. Talebe hocaların meşkine bakarak çalışır. Talebenin istidâdına göre zamanla meşkler değişir.

Yazılar, kâğıt kalem ile is mürekkebi kullanılarak, ilk etapta deftere, daha sonraki safhalarda âharlı kâğıda yazılır. Kâğıt kalemin açılması farklı olduğu için bıçak benzeri kalem tıraşlarla hoca tarafından açılır. Gönül hazır olunca kalem yazmaya başlar.

Hüsni Hat: Zehra Dinçer tarafından Salı günleri saat 10.30 -15.30 arası verilmektedir.

❖ Tezhip: Ayşenur Velioğlu tarafından Perşembe günleri saat 10.30—15.30 arası verilmektedir.

❖ Fotoğrafçılık Kursu

- ❖ Resim: Serap Sönmez tarafından Çarşamba günleri saat 10.30–15.30 arası verilmektedir.

- ❖ Vakfımız bünyesinde faaliyet gösteren Kâtibim Türk Müziği Topluluğu koro çalışmalarını her pazartesi ve Perşembe akşamı saat 19.30 – 21.30 arası vakfımızda yapmaktadır.

- ❖ Nuran Kutlubay önderliğinde tertip edilen telaffuz kurslarımız Cuma günleri 12.00 – 14.00 arası verilmektedir.
- ❖ Vakfımızda bu kursların yanında Dr. Yüksel Çelik tarafından Osmanlı Türkçesi, Dr. Cengiz Tomar tarafından da Arapça kursları da verilmektedir.

2007 YILI OCAK – ŞUBAT – MART AYLARI
KÜLTÜR FAALİYETLERİ RAPORU

1. Geçmiş yıllardan süregelen Türk – İslâm el sanatları (hat, tezhib, ebru) kursları, hanımlar için vakfımızda bu yıl da sürdürülmektedir. Bu çalışmaların ürünleri olan eserlerden oluşan karma bir serginin hazırlıkları yapılmaktadır.
2. Hanımlar için başlatılmış olan resim dersleri devam etmektedir.
3. Her ayın ilk pazartesi günü, editör – şair Emine Sayın’ın nezaretinde kitap okuma ve değerlendirme çalışmaları sürdürülmektedir.
4. 17.01.2007 tarihinde Hz. Mevlana yılı olması hasebiyle Hayat Nur Artıran tarafından Hz. Mevlana ve Hoşgörü konulu seminer düzenlenmiştir.
5. 21.02.2007 tarihinde burslu öğrencilere maddi kaynak temini amacıyla yönetim kurulu üyelerimizden Reyhan Kalyoncu’nun evinde bir kahvaltı düzenlendi. Kahvaltıya İstanbul Valisi Muammer Güler’in eşi Neval Güler, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Kadir Topbaş’ın eşi Özleyiş Topbaş, İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah’in eşi Hülya Cerrah da iştirak etmişlerdir.
6. 07.03.2007 tarihinde vakıf merkezimizde edebiyatçı – yazar Ayla Ağabegüm tarafından “Özgür Kadın” konulu seminer düzenlenmiştir.
7. 23.02.2007 tarihinde vakıf bünyesinde Nuran Kutlubay tarafından yönetilen Etkili Konuşma dersleri başlamış ve elan devam etmektedir.
8. Vakfı yeni üyelere tanıtmak ve üyeler arasında fikir alışverişini artırmak amacıyla “Kahve Bahane” adıyla sohbet toplantıları başlatıldı. Her ayın ikinci Çarşamba günü bu toplantıların sürdürülmesi planlandı.
9. Yarım kalmış ve tarihi geçmemiş ilaçların toplanması için kampanya başlatıldı ve devam etmektedir.
10. 15 yıldır yapılmakta olan boğaz gezisinin bu yıl 13 Mayıs’ta yapılması kararlaştırıldı.

TÜRK GENÇLİK VAKFI
KÂTİBİM TÜRK MÜZİĞİ TOPLULUĞU

Üsküdar Belediyesi'nin bir kültür projesi olarak 1999 yılının sonlarına doğru Üsküdar Belediyesi Altunizade Kültür Merkezi'nde çalışmalarına başladı. Çeşitli meslek gruplarına ait sanat gönüllüsü kişiler ile amatör bir ruh çerçevesinde gerçekleştirilen repertuar çalışmaları ve konserler, zaman içerisinde dinleyicilerin ilgisine mazhar oldu.

Topluluk; bu güçle çeşitli konserler ve radyo-televizyon programları ile icralarını sunma fırsatları buldu. Üsküdar Belediyesi'nin sanat ve kültür faaliyetlerine verdiği samimi destek çerçevesinde Üsküdar şarkılarından oluşan iki CD'lik bir albümü müzik severlerin beğenisine sundu.

Çalışmalarını sevk ve azimle yürüten KÂTİBİM Türk Müziği Topluluğu 2005 yılından beri Türk Gençlik Vakfı bünyesindedir. Kuruluşundan bugüne çalışmalarını Sayın Ayhan ÇAĞLI idaresi ve eğitimliğinde sürdürmektedir.

KONSERLERİMİZ

- ♦ 24.12.2006: Zübeyde Hanım Öğretmen evi, Gaziantep'in kurtuluşunun 85. yıl dönümü etkinliklerinde konser.
- ♦ 09.11.2006: Altunizade Kültür Merkezi, Atatürk'ün sevdiği şarkılar konseri.
- ♦ 27.01.2006: Kadıköy Evlendirme Dairesi, Konser
- ♦ 17.06.2005: Kadıköy Evlendirme Dairesi, "Bahar Konseri"
- ♦ 07.01.2004: Altunizade Kültür Merkezi, "Avni Anıl" Konseri, Konuk solist Eda Karaytuğ
- ♦ 07.05.2003: Altunizade Kültür Merkezi, "Üsküdarlı Bestekârlar" Konseri
- ♦ 08.04.2003: Kadıköy Evlendirme Dairesi, "Bahar Konseri"
- ♦ 15.10.2002: Altunizade Kültür Merkezi, "Şarkılarda Üsküdar" CD'sinin Galası
- ♦ 07.10.2002: Altunizade Kültür Merkezi, İstanbul'un kurtuluşunun 79. yıl dönümü kutlamaları çerçevesinde "İstanbul ve Üsküdar şarkıları konseri"
- ♦ 22.05.2002: Altunizade Kültür Merkezi, "Bahar Konseri" Konuk solist: Levent Güler
- ♦ 23.03.2002: Altunizade Kültür Merkezi, Konuk Bestekâr: İlgün Soysev, Konuk solist: Umut Akyürek
- ♦ 01.09.2001: Altunizade Kültür Merkezi, 13. Kâtibim Kültür ve Sanat Şenliği bünyesinde "Orta Asya'dan Günümüze Türk Müziği" Konseri.
- ♦ 25.05.2001: Mimar Sinan Üniversitesi Oditoryumu, 8. İstanbul Türk Müziği Günleri kapsamında "Çölleşen Ruhumuzu Müzikle Yeşertelim" Konseri, Misafir Sanatçı: Uğur Çınar
- ♦ 14.04.2001: Taksim Muammer Karaca Tiyatrosu, "Bir Başkadır Üsküdar" Üsküdar Şarkıları Konseri
- ♦ 14.03.2001: Altunizade Kültür Merkezi, "Hanım Bestekârlar Konseri" Misafir Sanatçı: İnci Yaman
- ♦ 04.09.2000: Altunizade Kültür Merkezi, 13. Kâtibim Kültür ve Sanat Şenliği bünyesinde "Tarihten Günümüze Türk Müziği" Konseri, Misafir Sanatçı: İnci Yaman
- ♦ 31.05.2000 (İLK KONSER) : Altunizade Kültür Merkezi, "Tarihten Yansımalar / Kopuzdan Günümüze"

SEYİT AHMET ARVASÎ

15 Şubat 1932 Pazartesi günü Ağrı ilinin Doğubayazıt İlçesinde doğan Seyit Ahmet Arvasî, ailece Van'ın Müküs (Bahcesaray) ilçesine bağlı, Arvas (Doğanyayla) köyündendir. Babası Gümrük Müdürlüğü'nden emekli Abdulhakim Efendi, annesi Cevahir Hanım'dır. Ailenin altı çocuğundan birincisi olan S. Ahmet Arvasî, ilköğrenimine Van'da başlayıp Doğubayazıt'ta tamamlamıştır. Ortaokulu Erzurum'da bitiren Arvasî, lise öğrenimine Erzurum Erkek Öğretmen okulu'nda başladı, Erciş Öğretmen Okulu'nda bitirdi. 1952 yılında Konya'nın Doğanbeyli Nahiyesi'nde ilkokul öğretmeni olarak göreve başladı. Yurdun çeşitli yerlerinde öğretmenlik görevini sürdüren Arvasî, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümünü 1958 yılında tamamlayarak çeşitli eğitim enstitülerinde pedagoji öğretmenliği yaptı. 1978 yılında İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü'nden 24 arkadaşıyla birlikte siyasi amaçlar için sürgün edilen Arvasî 1979 yılında emekli olmak zorunda kaldı. Aynı yıl Milliyetçi Hareket Partisi Olağan Kongresi'nde Genel İdare Kurulu Üyesi sıfatıyla aktif siyasete atıldı.

12 Eylül 1980 ihtilalinde Mamak zindanlarında çile dolduran S. Ahmet Arvasî ilk kalp krizini burada geçirdi. Bu tarihten sonra da inandığı ve uğruna baş koyduğu Türk-İslâm davasını insanlarımızı anlatmayı sürdüren Ahmet Arvasî, 31 Aralık 1988 tarihinde daktilosunun başında iken Hakk'a yürüdü.

Kısaca hayat hikâyesini anlattığımız Ahmet Arvasî'nin verdiği kutsal millî mücadeleyi ve geride bıraktığı ciltler dolusu eserlerini aktarmak ve anlatmak bu kısa makalede, hiç de kolay değildir. Yine de onun büyük bir içtenlikle son nefesine kadar tavizsiz bir şekilde savunduğu Türk-İslâm Ülküsü davasına rengini veren temel düşüncelerine ana başlıklar halinde değinmeye çalışalım.

Seyit, yani Hz. Muhammed (s.a.v)'in soyundan olması nedeniyle ecdadı aslen Arap olan Arvasî'nin, kaynağını Türk-İslâm Ülküsü'nden alan bir Türk milliyetçisi olması üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Böyle bir şuurlanmanın altında yatan olgun idrâk gücü onun ailesinden gelen Muhammedî asaletten kaynaklansa gerektir. Bu asaletin nurlu izlerini şu tarihi olayda bulmak mümkündür: Osmanlı'nın dağılma döneminde, müritleriyle birlikte Suriye üzerinden Arabistan'a giden Abdulhakim Arvasî'ye oranın ileri gelenleri, kendisine medrese yapacaklarını ve her türlü imkânı sağlayacaklarını taahhüt ederek Arabistan'da kalmasını istemişlerdi. "Osmanlı zâten öldü, Türk diye bir şey kalmamıştır." denilince, Abdulhakim Arvasî

Hazretlerinin sinirlenip: "Dünyada iki Türk kalsa birisi benim" diyerek, ömrünün sonuna kadar Müslüman Türk'ün dâvasına sahip çıkacağını ifâde etmesi dikkate şayandır.

Böyle soylu bir ailenin çocuğu olan Ahmet Arvasî kendisini şöyle tanımlıyor:

"Ben, İslâm imân ve ahlâkına göre yaşamayı en büyük saadet bilen, büyük Türk milletini iki cihanda aziz ve mesut görmek isteyen ve böylece İslâm'ı gaye edinen Türk milliyetçiliği şuuruna sahibim. İnaniyorum ki, hem Türk, hem Müslüman olmak, hem de muasır dünyaya öncülük etmek mümkündür. Ecdadımız bütün tarihleri boyunca bunu denediler ve başarılı oldular. O halde bizler niye bu tarihi misyonumuzu yerine getirmeyelim."

Türk milletinin kurtuluşunu ve ayağa kalkarak İslâm'ın sancaktarlığını yapmasını, tekrar Nizâm-ı Âlem'i gerçekleştirmesini Türk-İslâm Ülküsünde gören Ahmet Arvasî, Türk milliyetçilerinin bu doğrultuda öncelikli olarak yapmaları gerekenleri "Neden Türk-İslâm Ülküsü" başlıklı yazısında şöyle açıklıyor:

"Türk-İslâm kültürüne, Türk-İslâm medeniyetine, Türk-İslâm Ülküsüne bağlı, Türklük şuur ve vakarına, İslâm aşk ve aksiyonuna sahip, Türklüğü bedeni, İslâmiyet'i ruhu bilen, milletini teknolojik hamlelerle dünyanın bir numaralı devleti yapmak özlemi ile çırpınan, dünya Türklüğü'nün, İslâm dünyasının ve bütün mazlum milletlerin ümidi olmaya namzet bir gençlik yetiştirmekten başka çaremiz yoktur. "

ESERLERİ

- Diyalektiğimiz ve Estetiğimiz*, Ahmet Arvasi. İstanbul : Türkmen Yayınevi, 1982.
Doğu Anadolu Gerçeği, Ahmet Arvasi, Ankara : Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1988.
Eğitim Sosyolojisi, Ahmet Arvasi, İstanbul : Burak Yayınevi, 1995.
Kendini Arayan İnsan, Ahmet Arvasi, İstanbul : Toker Matbaası, 1968.
İnsan ve İnsan Ötesi, Ahmet Arvasi, İstanbul : Yağmur Yayınevi, 1970
Türk-İslam Ülküsü, Ahmet Arvasi, İstanbul: Burak Yayınevi, 1994.
Size Sesleniyorum, Ahmet Arvasi, İstanbul: Model Yayınları, 1989.
Hasbihal, Ahmet Arvasi, İstanbul: Burak Yayınevi, 1990.
İlm-i Hal, Ahmet Arvasi, İstanbul: Burak Yayınevi, 1983.
Emperyalizmin Oyunları, Ahmet Arvâsi, Burak yayınları
İlmî Tavır ve Ötesi, Ahmet Arvâsi, İstanbul : Burak Yayınevi, 1999
İnsanın Yalnızlığı, Ahmet Arvâsi, İstanbul : Babıali Kültür Yayıncılığı
Kadın Erkek Üzerine, Ahmet Arvâsi, İstanbul : Burak Yayınevi, 1999

ÜSKÜDAR ÇEŞMELERİ

Mehmet Gümüş

Su, bir medeniyet belirtisi, hatta medeniyetin banisidir. Su ile kurulur medeniyetler ve yoktur susuz medeniyet. İşte Osmanlı İmparatorluğu da medeniyet kurduğunu suya verdiği önemle ispatlamıştır. Köşe bucak, çeşmeler ile süslenmiş ve insanlara su vermenin sevabı bilindiğinden bunun için yarışılmıştır. Üsküdar da bundan nasibini aldığı için çeşme ile donatılmıştır. Bu yapılırken o kadar ince düşünülmüştür ki sebil ayrı kurulmuş, yoldan geçenlerin su içtikleri çeşmeler ayrı kurulmuş, su dağıtıcısı olan sakaların su doldurdıkları çeşmeler ayrı kurulmuş ve böylece herkes bu çeşmelerden rahatça faydalanmıştır. Sadece çeşmelerdeki hassasiyete bakarak günümüzle kıyas yapmaya kalksak herhalde başımız öne eğik gezmemiz gerekir, diye düşünüyorum. İnsan soruyor kendi kendine nereden nereye...

Üsküdar Çeşmeleri'nden Bazıları şunlardır:

Ayrılık Çeşmesi: Bugün Üsküdar hudutları dışındadır ancak Üsküdar için çok önemli bir çeşme olduğundan buraya taşımayı gerekli gördüm. Çünkü eskiden Üsküdar dâhilinde olan bu çeşme İstanbul'dan ayrılanların son kez su içip İstanbul'a veda ettikleri mehelde bulunduğu için Ayrılık Çeşmesi ismini almıştır. Kadıköy'de İbrahim Ağa Camiinin aşağısı, Tepe Careffoure'un karşısında bulunan bu çeşmenin yanında bir sokak vardır ki bu çeşmenin ismini almıştır. Son derece güzel evlerin bulunduğu bir sokaktır.

Ahmetiye Camii Çeşmesi

Ahmetiye Camii Çeşmesi:

Gündoğumu Caddesi üzerinde ve bu cadde ile Esvapçı Sokağı'nın birleştiği yerde bulunan Ahmetiye Camii Külliyesi'nin kible tarafındaki avlu kapısının sağındadır. Kapının sol tarafında Ahmetiye Sebili, Çeşmenin üstünde ise, bir zamanlar tekke olarak kullanılan Ahmetiye Mektebi bulunmaktadır. Bugün Erkek Kuran

Ahmetiye Camii

Kursu olarak kullanılmaktadır. Gündoğumu cad. Doğancılara çıkarken sol tarafta kalmaktadır.

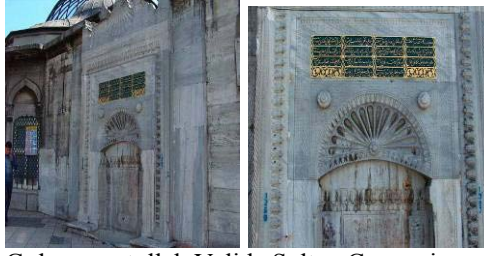

Aziz Mahmud Hüdayi Efendi Çeşmeleri: Aziz Mahmud Hüdayi Efendi Sokak üzerinde, Türbe ve cami kapısının çıkışında sağ taraftadır.

Başkadın Meydan Çeşmesi: Doğancılar Caddesi üzerinde İmrahor Camiinin yanındadır. Cami çıkışında bir amcayla muhabbet etmiştik. Kendisi oranın tarihini araştırmış. Meraklı biriydi. Verdiği bilgiye göre bu çeşme Ayşe Sultan çeşmesindeki yoğunluğu azaltmak için yapılmıştır. Ve ayrıca bu çeşmenin kitabesini de ünlü Divan şairi Nedim yazmıştır.

Başkadın Meydan Çeşmesi ve Kitabesi

Gülnuşemetullah Valide Sultan Çeşmesi

Gülnuş Emetullah Valide Sultan Çeşmesi: Üsküdar'ın en güzel ve en süslü çeşmelerinden biridir. Hâkimiyet-i Milliye Caddesi üzerindedir. Hemen yanında sebili mevcuttur. Onun arkasında Gülnuş Emetullah Valide Sultanın kabri bulunmaktadır. Ayrıca Çeşmenin arkasında bulunan Yeni Valide Sultan Camii'ndeki kuş evleri de görülmeğe değerdir.

Hor Hor Çeşmesi ve Selman Ağa Camii

Hüseyin Avni Paşa Çeşmesi

Hüseyin Avni Paşa Çeşmesi: Paşalimanı Caddesi üzerindedir. Yan tarafında III. Selim tarafından yaptırılmış ambarlar bulunmaktadır. Bugün ise orada tekell müdürlüğü mevcuttur. Arka tarafında Abdurrahman Ağa Camii bulunmaktadır.

Mezkûr Çeşmenin kitâbesi

III. Ahmet Çeşmesi: Üsküdar İskele Meydanı'nda, Paşalimanı Caddesi'yle Hâkimiyet-i Milliye Caddesi'nin kesiştiği kavşakta yer alır. Meydandaki bu çeşmenin hemen arkasında Mihrimah Sultan Camii bulunmaktadır. III. Ahmet Meydan Çeşmesi, deniz kenarına yerleştirilmişti. Kervanların, boğazı geçmek için toplandıkları Üsküdar Meydanı, yolcuların konaklama ve gerekli sosyal hizmetleri karşılama amacına yönelik çeşitli yardım kurumları ve vakıflarıyla donatılmıştı. III. Ahmet Meydan çeşmesi bu amaçla yapılan yapılardan biridir. Meydan düzenlemesi sırasında çeşme sökülüp bugünkü yerine getirilmiştir. Belediyece onarılmış olan çeşmenin suyu halen akmaktadır.

III. Ahmet Çeşmesinin günümüzdeki durumu

Mihrimah Sultan Çeşmesi'nden görüntüler

Mihrimah Sultan Çeşmesi: Bu çeşme Mihrimah Sultan Camii'nin vapur iskelesine bakan tarafındadır. Klasik tarzda olan bu çeşme günümüzde pek de iyi durumda değildir.

MEHMET NİYAZI İLE GENÇLİK ÜZERİNE

Özlem Özdemir

Mehmet Niyazi Hocamızla gençlik üzerine sohbet edeceğiz.

—Hocam, gençlikten ümitvar mısınız? Gençler neler yapmalı?

—Bazı olaylara şahit oluyorum, ümitvarım, bazı olaylara şahit oluyorum ümidimi kaybediyorum. Yani klasik olarak söylerler ya “Bardağın yarısı dolu.” Bir bardak gören karamsarlar, bardağın boş tarafına bakıp boş görür, ümitvar olanlar dolu tarafına bakıp dolu görürmüş. Yani şunu biliyorum ki insanoğlu hiç bu kadar zengin olmuş değil, çağlar boyunca. Servet büyük bir nimettir. Ama bu serveti koruyabilecek manevî ve kültürel değerlerin varsa o servet gerçekten bir nimet olur. Ama bu serveti koruyacak manevi ve kültürel değerlerin yoksa o servet alev olup seni yakar. Bu bakımdan yozlaşma, insanoğlunu belli oranlarda almış götürmüş. Gençliğin %30’unu kurtarabilen millet geleceğin tarihini yazar diye düşünüyorum. Yani Türkiye’de böyle bir gayret var. Bazı çeşitli mahfiller gençliğin bizden daha iyi olması için gayret gösteriyorlar, sevindirici. Ama televizyonun bazı kanallarını görüp dinleyince veya magazin sayfalarını görünce bu da bizi düşündürüyor, karamsar yapıyor.

—Hocam, buna bağlı olarak Sivil Toplum Örgütlerinin, vakıfların gençlerin yetiştirilmesinde rolü nedir? Ne yapmalıdırlar?

—Hayatın iki kaynağı vardır: birisi din, metafiziktir. İkincisi ilimdir. Şimdi Dostoyevski koyu bir Ortodoks olmasaydı, Suç ve Ceza’yı yazamazdı. Karamazov Kardeşler’i yazamazdı. Budala’yı yazamazdı. Rabrant, koyu bir Hristiyan olmasaydı o tabloları yapamazdı. Mikelanj 15 sene bir taşı yontuyor 15 sene sonra “ya Musa” deyip çılgık atıyor. Eğer Hz. Musa’nın peygamber olduğuna inanmasaydı 15 sene o taşı yontamazdı. Mimar Sinan çok genç yaşta mimarlığa başlamış, arkasında bu kadar kubbeler bırakmış; iyi bir Müslüman olmasaydı yapamazdı. Metafizik, fertte vicdan oluşturur; vicdan, bizde başkasını düşündürür. İlim bizde beyin oluşturur; beyin kendimizi düşündürür. Vicdandan mahrum olan insanları düşünün, onlar cemiyete “azgın domuz sürüsünden” daha çok zarar verenlerdir. Çünkü elinde ilimden dolayı elinde büyük imkânlar olan kimseyi vicdan dengelemezse o imkânları hep kendi menfaatine kullanır. Fakat eğer bir cemiyette ilim, tabiat olaylarını ve sosyal olayları izah edemiyorsa, geri kalmışsa o boşluğu hurafe doldurur. O metafizik hurafeye dönüşür, sizin boğazınıza dolanır ve sizi boğup atar. Dolayısıyla büyük cemiyetler bu ikisini dengeleyen cemiyetlerdir. Metafizik

bizde vicdan oluşturduğu gibi cemiyette kültür oluşturur. İlim bizde beyin oluşturduğu gibi cemiyette medeniyet oluşturur. Bunun için bu ikisini dengelemek lazım. Dengeleyemeyen milletler –ilim bakımından geri kalmışlarsa eğer- o boşluğu hurafe doldurur. Metafizik bakımdan geri kalmışsanız o cemiyete dejenerasyon musallat olur, o da samyelidir, sizi alıp götürür. Onun için bunları dengelemek gerekir, mesele bu.

—Hocam, sizin döneminizdeki gençlikle şimdiki gençlik arasında –gelişen olaylara tepki ve sağduyu açısından- ne gibi farklılıklar var?

—Bir defa bizim gençliğimizde sağ – sol gibi kavramlar fazla kullanılmazdı. Öyle bir varlığın olduğunu da fazla bilmezdik. Yalnız biz Mahir İz gibi bir hocayı tanıdık, onun kanalıyla Nurettin topçu ve Necip Fazıl Bey’i tanıdık; farklı bir dünyayı fark ettik.

Bizim gençliğimize nazaran bugünün gençliğinin yetişme imkânı daha fazla. Elde kitaplar var, yazılmış, yazılmaya devam ediyor. Bizim gençliğimizde sohbet vardı, insanlar sohbetten çok şey öğrenirlerdi. Fakat İstanbul’da sohbet mahfilleri yok denecek kadar azdı. Zamanla bunlar çoğaldı, gelişti. Bugünkü gençler bizden daha çok yetişme imkânına sahipler ama bizim onlara imkân bakımından üstün tarafımız: biz “Osmanlı bakiyesi”, sağda– solda çok insanlara rastlama şansımız vardı. Ama bugünkü gençliğin de okuma imkânı çok. Onların bir kısmı yazdı, bir kısmı yazmadı. Bizim gençliğimizde yazmak yoktu. Bugün toptasak menfi ya da müspet gazete ve TV’lerde takip edilebilecek yayınlar var ama bizim gençliğimizde bunlar yoktu. Bir “Hür Adam” çıkardı ayda bir defa, üç bin dört bin ya basardı ya basmazdı. Zaten onu da cami cemaati okurdu. Üniversite gençliği olarak okusan da olur okumasan da. Serdengeçti Dergisi çıkardı, çıka çıka otuz üç sayı çıkmış. Bazen Büyük Doğu çıkardı. Hepsi bunlardı. Fazla bir imkânımız yoktu. Beklerdik ki N. Fazıl Bey ya da Peyami Safa bir kitap yazsın da okuyalım. Ama şimdi hepsinin külliyatı var.

—Hocam Peki şimdi, gençliğin muhakkak okuması gereken eserler nelerdir?

—Bence, Necip Fazıl, Nurettin Topçu, romana meraklıysa Peyami Safa okumalıdır. Tarihe meraklıysa Nihal Atsız Bey’i okumalıdır. Mevlana’yı okumalıdır. Bizim imkânımız yoktu, kitaplarını bulma şansımız yoktu ama bugün Gölpınarlı ve Şefik Hoca’nın çok tercümelemleri var. Yunus’u okumalıdır. Bizim tarihimizde çok büyük değerler var. Doğu – Batı klasikleri dilimize kazandırılıyor, bunları okurlarsa çok istifade ederler. 1960’da Milli Kütüphane bir istatistik yayınlamıştı, harf inkılâbından o tarihe kadar yayınlanan kitap 18 bin küsurdur. Bunların içinde 175 tanesi dinî – millî kitaplardı. Bunların içinde de 64 tanesi Cevat Rıfat Atilla’nın, hepsi birbirinin aynı idi. Şimdi yüzlerce kitap çıkıyor ama seviyesi düşük olabilir. Amentü şerhi çıkmıştı, hiçbirimizin elinden düşmezdi. Hilmi Efendi’nin müstear adla yazdığı roman vardı, kendi adını kullanmıyordu. *Saadet-i Ebediye* kitabını hepimiz abone olup almıştık. Ama bugün o kadar çok kitap var ki saymakla bitmez...

Ü PROF. DR. EROL G NG R 

(1938 – 1983)

Erol Güngör 25 Kasım 1938'de Kırşehir'de dünyaya geldi. Dedesi Kırşehir'de Ahi Tekkesinin son  eyhi aynı zamanda Ahi Evren Camiinin imamı olan Hafız Osman Efendi'dir. Yeti mesinde ailesinin ve yaşadığı çevrenin etkisi büyüktür. Daha ortaokulda iken eski Türk alfabesini öğrendi. Lisede iken L tfi  kiz Bey'den Arapça dersleri aldı. Bu eğitim ile Türk- slam eserlerini okudu. Taberi tarihinin tamamına yakını ezberledi. Lise yıllarında mahalli gazetede ba layan yazarlığı, hayatı boyunca devam edecekti.

1956 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk bölümüne kaydoldu. Burada hocası Fethi Gemuhluo lu onu Mümtaz Turhan'la tanıştırdı. Mümtaz Turhan hocanın teşvikiyle hukuk fakültesinden ayrılıp İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine kaydını yaptırdı.

1975'te fakültede göreve ba ladı. Fransızca ve İngilizce  ğrenen Güngör, misafir profesör olan Hains'in asistanlığını yaptı ve derslerini Türkçeye çevirdi. 1961 yılında fak lten mezun olan Güngör, Tecr b  Psikoloji kürsüsünde asistan oldu. Bu sırada Türkiye'de yeni bir bilim dalı olan Sosyal Psikolojiye yöneldi. Bu disiplinin önemli eserlerinden Krech ve Crithfield'in Sosyal Psikoloji kitabını Türkçeye çevirdi.

1965'de "Kel m  (Verbal) Yapılarda Estetik Organizasyon" adlı teziyle doktor oldu. 1966'da ABD Colorado  niversitesinden tanınmış sosyal - psikolog Kenneth Hammond'un daveti  zerine Amerika'ya gitti. Bu  niversitenin Davranış Bilimleri Enstitüsünde milletlerarası bir ekibin araştırmalarına katıldı. Sosyal-psikoloji ders ve seminerlerini yürüttü.

" ahıslar arası  htilafların çözümünde Lisanın Rolü" konulu teziyle 1970 yılında doçent oldu. Akademik çalışmalarının yanı sıra çeşitli yerlerde yazılar yazmaya devam etti. Erol Güngör  niversitede verdiği derslerle, ilmi yayınlarıyla Türkiye'de sosyal-psikoloji dalını önemli bir saha haline getirdi. Başbakanlık Planlama Teşkilatı, Milli Eğitim Bakanlığı ile Kültür Bakanlığının çeşitli komisyonlarında vazife aldı.

1978'de "Değerler Psikolojisi  zerine Araştırmalar" adlı teziyle sosyal-psikoloji profesörü oldu. 1982'de Konya Selçuk  niversitesi'ne rektör tayin edildi ve bu görevi sırasında 24 Nisan 1983'de vefat etti.

Erol Güngör' n yazıları, *Türk Yurdu*, *Klinik Sempozyum*, *Hisar*, *Türk Birliği Dergisi*, *T re*, *Türk Edebiyatı*, *Türk Kültürü*, *Milli Eğitim ve Kültür*, *Milli Kültür*, *Konev *, *Toprak ve Dirili * dergileri ile *Millet*, *Her Gün*, *Yeni Düşünce*, *Yeni Sözcü*, *Yol*, *Ayrıntılı Haber*, *Yeni İstanbul* ve *Ortadoğu* gazetelerinde yayınlandı. Bunlardan 1974–1977 tarihleri arasında ba yazarlığını yaptığı *Ortadoğu Gazetesi*, onun Türk fikir hayatında yer edinmesi ve pop lerle mesine önemli katkı sağlamıştır.

Türkiye'nin yetiştirdiği nadir bir fikir adamı, Sosyal-psikolog ve yazardı. Gençlere şu sözleriyle yol gösteriyordu: "Gençler ideoloji yerine fikir sahibi olmayı tercih ederlerse kendilerinden beklenen hizmeti yapabilirler. Cemiyet i ve partici  niversite gençlerine böyle bir eşkıyalığı hiç de uygun görmeyenler, yumruklu kavga yerine fikir mücadelesini tavsiye ediyorlar. Bunlar kardeş kardeş otursun, fikirlerini münakaşa etsinler, deniyor. Acaba bu münakaşayı yapacak olan hangi fikirdir, nerededir? Fikir sahibi olan bir insan nasıl olur da karşısındakiyle yumruklaşır? Memleketteki babasına bir sahife doğru Türkçe mektup yazamayan, fakülteye vereceği dilekçeyi başkalarına danışan bu gençler hangi fikrin münakaşasını yapacaklar?"

Güngör, tabulara izin vermeden geniş bir yelpazede, günümüze ve insanımıza dair önemli meseleler hakkındaki birçok soruya cevap aramıştır. Aynı zamanda yabancı fikir adamlarından birçok  eviri yaparak hem doğuyu hem de batıyı tanıyan Güngör, bu araştırmalarını Tarih, Sosyoloji, İşlam-Tasavvuf gibi konu başlıkları altında okuyucularına sunmuştur.

TELİF ESERLER

- **Ahlak Psikolojisi ve Sosyal Ahlak* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2000)
- **Dünden Bugüne Tarih Kültür ve Milliyetçilik* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2005)
- **İşlam'ın Bugünkü Meseleleri* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2005)
- **İşlam Tasavvufunun Meseleleri* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2004)
- **Kültür Değişmesi ve Milliyetçilik* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2003)
- **Sosyal Meseleler ve Aydınlar* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2003)
- **Türk Kültürü ve Milliyetçilik* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2004)
- **Türkiye'de Misyoner Faaliyetleri* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2005)
- **Tarihte Türkler* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2006)
- **Kel m  Sahada Estetik Yapı Organizasyonu* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1999)
- **şahıslar Arası İhtilafların  z m nde Lisanın Y n * (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1998)
- **Değerler Psikolojisi  zerine Araştırmalar* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1998)

TERCÜME ESERLER

- **Batı Düşüncesinde Büyük Değişme* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1996)
- **Dünyayı Değiştiren Kitaplar* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2005)
- **İktisadi Gelişmelerin Merhalesi* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1999)
- **Sosyal Psikoloji* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1999)
- **Yirminci Asrın Manası* (Ötüken Neşriyat, İstanbul, 1997)

ÜSKÜDAR'DA KUŞ EVLERİ

Timur Kumbur

Ayazma Camii (Caminin sağ duvarında, bir kuş sarayı)

delik, kovuk, bir yuva yapmadan edememişler kendi yapılarını da yaparken. Yavaş yavaş işi ilerletip kuşların boylarına göre evler, saraylar, camiler bile yapmışlar. Mimarlığa bir kol teşkil edecek derecede de ilerletmişler.

Ayazma Camii (Pencere üzerine oyularak yapılmış kuş evleri)

turan İstanbul'un güzel beldesi Üsküdar'ın kuş evlerini mümkün mertebe tanıtmaya çalıştım. Hepsine ulaşabildim diyemem. Çünkü hiç beklenmedik bir köşede öyle de sevimli bir surette karşıma çıkıverdiler ki yaptırımları rahmetle anmaktan kendimi alamadım. Gözden kaçırdığım ya da cehaletimden buraya alamamış olduğum eserler için

Büyük Selimiye Camii (Ön yüzde sağ ve sol uçlardaki kulelerin altlarında)

Kuş evleri hiçbir çıkar gözetmek-sizin, yalnızca karşısındakini korumak iste-ğinden doğmuştur. Kimilerine göre dinî amaç güdülürmüş kuş evleri yapılırken. Kuşların cami ve şadırvanlarda Allah'ı zikrettiklerine inanılır ve bunları avlamak da günah sayılırdı.

Kışın sıcak ülke-lere gidemeyenler için başlarını sokacak bir

Doğancılar Çakırcı
Hasan Paşa Camii

Kuş evleri en çok nerede bulunur? Tabii ki İstanbul'da. Başkent olma-sı, en çok yapının burada bulunması doğal olarak bu sonucu doğuracaktır. Ben de İmparatorluğun bize bıraktığı kültür mirasla-rından bir güzelliği oluş-turan

Ayazma Camii (Bahçenin sağ giriş kapısında sağ ve sol köşelerden)

hem müessirlerden hem de sizden özür dilerim.

İstanbul'da 16. yy.da Mimar Sinan'ın eserlerinde görülmeye başlanan kuş evleri ev, kütüphane, medrese, maksem, çeşme, sebil, han ve cami gibi yapıların muhtelif yerlerinde inşa edilmişlerdir. Böylece bu yapıların yalnız insanlar için inşa edilmemiş olduğu ortaya çıkmaktadır. Buralarda genellikle insanların yaklaşamayacağı yükseklikte yapıldıklarına müşahade ettim.

Yeni Valide Camii

Kuş evleri duvara oyulan yuvalar ya da duvara monte edilen yüksek kabartma niteliğinde farklı malzeme ve tekniklerle oluşturulmuşlardır. Bazen tek katlı, tek gözlü, bazen tek katlı çift gözlü olarak tasarlanan evler veya köşkler iki katlı, iki – üç üniteli olarak da tasarlanmış örnekler vermektedirler. Genellikle önünde kuşların konabilmesi için bir platform bulunduğunu da örnekler arasında görebiliriz.

Ayazma Camii, (Bahçenin sağ giriş kapısının iç yüzü)

Ayazma Camii, (Bahçenin sağ giriş kapısının sağ duvarından, yanında şirin bir kuş “balkonu” da bulunur.

Ayazma Camii, (Bahçe sol giriş kapısının iki köşesinde)

Bir 18. yy. eseri olan Yeni Valide Camii'nden

Ayazma Camii ise İstanbul'un en zengin kuş evi koleksiyonuna sahiptir. Caminin üç cephesi de kuş evleriyle süslenmiş gibidir.

Başka yok mu diyecek olursanız; yine var: tanıdınız mı? Haydarpaşa iskelesi. Bunun bir eşi de diğer ucunda. Bunlar ilk görünüşte baca gibi algılanabilir ama değil. Kuş kulesi.

Tekrar etmekte fayda var İstanbul, kuş evlerinin sayısız çoklukta ve hemen her mekânda görüleceği ve en güzellikle temaşa edileceği İmparatorluk şehri. Bu yüzden bütün kuş evlerini gezdim deme cüretinde bulunamayacağım.

Evet, kuş evlerine biraz vakıf olduk ama eminim gezdiğimiz kuş evlerinden çok daha fazla sayıda kuş evi vardır. Çünkü gezebildiğimiz mekânlar sınırlıydı.

Haydarpaşa İskelesi

AGÖRMEĞEN DÖNMEĞ

Yrd. Doç. Dr. Cemalettin ŞAHİN

Gökçeada, Çanakkale'nin bir ilçesi ve Ege'de bir ada. Hem de Türkiye'nin en büyük (279 km²) adası.

Gökçeada'ya gitmek için aslında çok sebep var. Sadece *Türkiye'nin en batısına gittim* demek bile bu sebeplerden biri.

Nasıl giderim?

Gökçeada'ya gitmenin tek yolu var, o da denizyolu. Çanakkale'den feribot veya Kabatepe iskelesinden arabalı vapurlar ile adaya gitmek mümkün.

Yaz aylarında zaman zaman yoğunluk yaşansa da Kabatepe iskelesinden adaya ulaşmak oldukça kolay. Eğer

adaya aracınızla gidecekseniz, Eceabat üzerinden Kabatepe yolunu takip ederek asfalt bir yol ile kısa bir sürede Kabatepe iskelesine ulaşmak mümkün. Aracınız yoksa da sorun değil. Eceabat'tan kalkan minibüsler ile çok değil sadece 10 dakikalık kısa bir yolculuktan sonra Kabatepe'desiniz. Zaten minibüsler de arabalı vapurun kalkış saatlerine uygun seferler yapmakta. Kabatepe'den sonra, '*ver elini Gökçeada*'. Yaklaşık iki saatlik bir deniz yolculuğundan sonra adaya ayak basmak mümkün. Artık ada sizin, ister dağ taş gezin, isterseniz bir kumsalda denizin tadını çıkarın. Orası sizin tercihiniz. Ama bizim tavsiyemiz adayı keşfe çıkın.

Nerede konaklarım?

Adada kalacak yeri dert etmeyin. Zira Gökçeada’da ev pansiyonculuğu oldukça gelişmiş. Adanın pek çok yerinde pansiyon bulmak mümkün. Bunlar aile işletmeleri oldukları için pek çoğunun daimi, belirli müşterileri var. Zira tatilini adada geçirmeye alışmış pek çok insan mevcut. Bunlar ile işletmeciler arasında güzel bir diyalog kurulmuş. Fiyatlar da oldukça makul.

Pansiyonların dışında otel ve bazı sosyal tesisler de mevcut. Kaleköy’de Belediye Oteli var. Deniz kıyısında güzel bir tesis.

Hikâyesi ilginç köyler

Adada kurulan köylerin hikâyesini dinlemeden, onları adaya atan rüzgârı duymadan adayı gezmiş, tanımış sayılmazsınız. Evinden, yerinden yurdundan taşınmak zorunda kalan insanlar adaya yerleşmiş. Her birinin ayrı bir hikâyesi var.

Şahinkaya köyü bunlardan biri. Trabzon'un Çaykara ilçesi Şahinkaya Köyü heyelandan zarar görmüş. Halk yerini yurdunu terk etmek, başka yerlere gitmek zorunda kalmış. Van ve Hatay'a gidenler olmuş. 61 hane de Gökçeada'ya gelmiş. Heyelan onları Türkiye'nin en batısına atmış.

Bir kısmı ise yapılan baraj sularına kaptırmış evini, toprağını. Çanakkale Biga ilçesi Eşelek köylüleri bunlardan biri. Köylerine yapılan Bakacak barajı evlerini, tarlalarını almış insanların ellerinden. Onlar da Gökçeada'ya yerleşmişler. Adaya gelirken köylerini de unutmamışlar, köyün adını da alıp getirmişler adaya. Şimdi Gökçeada'nın Eşelek köyündeniz diyorlar. Yaklaşık 150 kişilik küçük bir köy Eşelek.

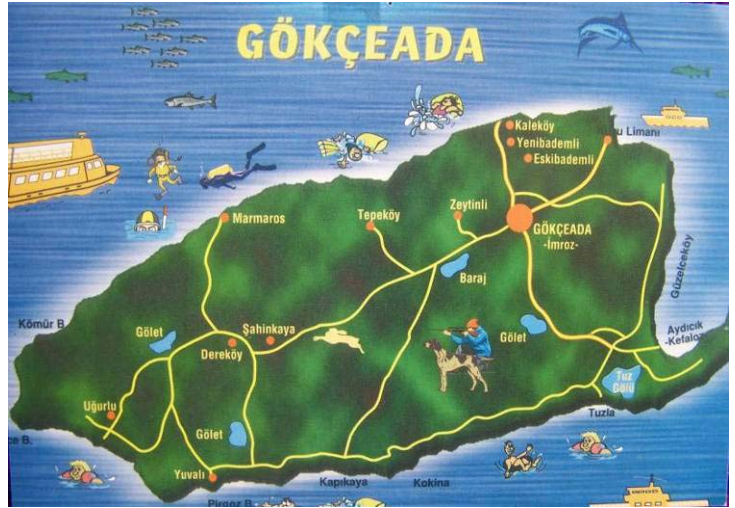
Adanın en yeni köyü Şirinköy. Onların hikâyesi ise daha bir hüznü, daha bir yürek yakıcı. Asırlardır yaşadıkları topraklardan sürgün edilenlerin yaşadığı bir köy burası. Şirinköy, Bulgaristan'dan zorla göç ettirilen Türklerin yerleşmesiyle kurulmuş.

Dedik ya hepsinin ayrı bir öyküsü var. Artık onlar adalı olmuş. İlk vakitler biraz zorlanmışlar. Ne de olsa burası bir ada, farklı bir hayat var.

Görmeden Dönme

İnce buruna gitmeden dönme.

Çünkü burası Türkiye'nin batıdaki son noktası. Yani Türkiye'de güneşin en son battığı yer. Ya da iftar vaktinin en geç olduğu yer. Onun için sakın Ramazanda gitme. Ama deniz üstünde güneşin batışını izlemek için mutlaka git.

Eski Bademli köyünün bulunduğu tepeye çıkmadan dönme.

Neden mi? Bakmasını bilene manzara muhteşem. Köyün bulunduğu tepeden kuzeye doğru bakılınca; yakından uzağa doğru Yeni Bademli, Kaleköy, deniz ve ufukta Semadirek adası. Havanın açık olduğu vakitlerde muhteşem bir manzara. Fotoğraf meraklılarına tavsiye edilecek türden.

Tuz Gölü'nde çamur banyosu yapmadan dönme.

ÖZLEM ÖZDEMİR

Özlem Özdemir

Sosyal bir varlık olarak insan kendi kişiliğini önce içinde doğduğu ailesi ve sonra da çevresi ile inşa eder. İnsan güven duygusunu, sevgiyi, şefkati ilk kez ailesinde tadar. Yaradılışının gayesini, anlatısını yani kendini ifade tarzını aile içinde bulur. Eşya ile ilişki kurarken takındığı tavırdan, düşüncesinde ailesinin geçirmiş olduğu tecrübelerden yararlanır. Tarihimizi tanımak ve kendimizle barışmak için yapılması ehem ve elzem olan şey ise köklerimizi araştırıp yeniden, süreklilik ifade eden “kadimi” anlamak ve bugün ki hayatımız içine katmaktır. Bu kısa çalışmada Türk ailesinin, bugünkü modern ailenin ve toplumsal hayat tarzının çok üstünde özellikler taşıdığı örneklerle gösterilmeye çalışılacaktır.

Aile yapısı, tarihi içerisinde değişik coğrafyalarda ve zamanlarda farklılıklar kazanmıştır. Klan tipi, pederşahi ve pederi aile tiplerinden sonra günümüzde de devam eden yuva tipi aile ortaya çıkmıştır. Ziya Gökalp, Türk ailesinin iki cins arasındaki hukuki eşitliğe dayanan pederi bir aile yapısında olduğu görüşündedir. Dilaver Cebeci, kadın ve erkeğin vazifelerinin, üretim ve tüketim faaliyetlerinin göçebe ve yerleşik ailelerde farklı oluşunu kabul etmekle birlikte Osmanlı dönemi dâhil olmak üzere Türk ailesinin eşitlik, miras, akrabalık, iffet anlayışı ve izdivacı karakterini devam ettirdiği görüşündedir¹. Türk ailesi üzerine yapılan araştırmalar olarak Türk aile yapısının pederşahiliğe benzese bile kendine özgü bir yapısı bulunduğunu, pederşahi ve pederi olarak yapılan ayrımı göz önünde bulundurarak Türk aile yapısının pederi olduğunu ortaya koymaktadır.

Evlenme ve yuva kurma Türk toplumunun ve devletinin temeli sayılmaktadır². Türk ailesi erkek ve kadının evlenmesi ile kurulan yeni bir yuvaya dayanmaktadır. Türkler’de ev ve bark kelimeleri sadece keçe çadırdan ibaret olan bir korunağı-barınağı karşılamayıp ve daha soyut bir anlamın da ifadesi idi. Mesela “**bark**” kelimesi Orhun Kitabelerinde “**mabet**” manasına kullanılmıştır³. Buradan anlaşılabileceği üzere evin, kutsal olması evlilik müessesesinin kutsallığından mülhem olmaktadır. Evlenme, Kırgız Türklerinde “**kavuşmak**”; Anadolu’da “**duman kurmak**”; Yakutlarda “**sönmez bir ateş yakma**” olarak adlandırılmakta olup evlilik müessesesinin hissi ve manevi bir anlam taşıdığının kanıtıdır. Evliliğin ateş ve duman kelimeleri ile karşılanmasının sebebi Türklerde “**ocak**”ın kutsal olmasıdır. Öyle ki eve gelen gelin “**evi aydınlatan bir ateş**” olarak görülmektedir.⁴ Bu gün kullandığımız “**ocağı batsın**”, “**ocağın yıkılsın**”, “**ocağıma incir ağacı dikti**”, “**ocağım söndü**” sözleri de kültürümüzden neşet etmiş **ocak** düşüncesinin izlerini taşımaktadır. Ocak kelimesi, ata ocağı, baba ocağı anlamına gelmekte olup ocağın direği olan erkeğe ve aileye atıf yapmaktadır. Ev-bark olmak, evlenmek kavramları Türklerde iç güveyliğin ve iç gelinliğin olmadığına da kanıttır.⁵

Evlilik müessesesi için ikinci adım eş seçme idi. Eş seçimi ile ilgili Dede Korkut destanlarında nasihatler görülmektedir. Korkut Ata eş seçimi hakkında:

“Karılar dört türlüdür: birisi solduran soptur, birisi dolduran toptur, birisi evin tayağıdır, birisi nice söyler isen bayağıdır. Ozan, evin tayağı odur ki

¹ Dilaver Cebeci, a. g. e. s. 89.

² İbrahim Kafesoğlu, Türk Milli Kültürü, Ötüken, İST. 2003, s. 229.

³ Dilaver Cebeci, a. g. e. s. 88.

⁴ M. Eröz-Ali Güler, a. g. e. s. 65.

⁵ Dilaver Cebeci, a. g. e. s. 88.

yazıdan yabandan eve bir udlu konuk gelse, er adam evde olmasa, ol anı yedürür, içirür ağırlar, azizler gönderür. Hanum onun bebekleri yetsün, ocağına buncılayın avrat gelsün.”⁶ demektedir.

Dede Korkut, kadının misafirperverlik, ahlaklılık, söz dinlemek gibi iyi huylarından bahsedip böyle eşler için dua ederken, misafirden hoşlanmayan, evi ile ilgilenmeyen, dedikoducu, itaatsiz, cimri kadınlar için de beddua etmektedir.

Anneye “ög” denirdi ki bu gün kullandığımız “ögzüs” kelimesi buradan gelmektedir. “Karı” sözü ise güngörmüş, tecrübeli kadınlara söylenirdi. Yine “Avrat” kelimesi dışı anlamında kullanılıp “Kadın” kelimesi ile anlam olarak örtüşmemekte idi. Kadın, basit anlamda dişilik olmayıp kutsal bir anlam ifade ediyordu. Oğuzlar, “*hizmetçiye don elbise giydiren kadın olmaz*” demişlerdir ve her iki söz avrat ile kadın arasındaki farkı ortaya koymaktadır. Kadının, **hatun, hanım, ana beğ, baybiçe** gibi unvanları olduğu görülmektedir⁷.

Türklerde kadın, evinden ve çocukların yetiştirilmesinden birinci derecede sorumlu idi. Türk kadını, evine ve eşine bağlı, merhametli, iffetli, sadakat sahibi ve saygılı idi. Buna mukabil erkek de karısına karşı sevgi ve saygı duymakta ve bunu dile getirmekte idi.

Turfan harabelerinde bulunan bir Uygur türküsünde ise şöyle yazlı:

*Ayıpsız kadın önünde
Başı eğmek gerek
O zaman temizlik ile
Hayat kılmış demek
Hakikaten temiz olsa
Ona can vermek gerek*

Türk ailesinde çocuğun yeri pek önemli idi. Kız ve erkek çocuk arasında bir ayrım olmaması kadının aile ve cemiyet içindeki konumu ve saygınlığı düşünüldüğünde, doğal bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocukların terbiyesinden ilk mesul olan kadındı, daha çok kızın bakımı ve terbiyesinden ana, oğlanın terbiyesinden baba sorumlu olup anaya benzeyen soylu kıza “**anaç**”; babaya benzeyen oğla da “**ataç**” deniyordu. Çocuk terbiyesinde “**ana sütü**” önemli yer tutmakta idi. Nitekim Kırğız Türkleri “*ana sütü emmemiş, ata nedir bilmemiş, saçını güneşte taramış*” diyerek “**evde büyümemiş**” kişileri insanların en kötüsü olarak nitelendirirlerdi. Dede Korkut hikâyelerinde de “**Ana hakkının Tanrı hakkı**” olduğu ve anaya el kalkmayıp söz söylenmeyeceği anlatılmaktadır. Baba ise “**od ağası**” yani ocağın, ailenin sahibidir. Aile üyeleri içinde en saygın konumda baba bulunmaktadır. Buna karşın “**Baba hakkı**” sınırsız bir hak değildir. Yine oğlunu evlendirmek babanın vazifesidir.

Türk ailesi, sosyal hayatın içindedir, aile kendi içinde saygı ve sevgi çerçevesinde birbirleriyle dayanışırken komşuları ile de düğün, şölen, bayram, ölüm gibi acı-tatlı günlerde dayanışma içindedirler.

Görüldüğü üzere Türk aile yapısı, günümüzle kıyaslanamayacak derecede insan tabiatına uygun, ahlaki ve eğer, modern olmaktan kasıt tekâmül etmiş bir hayat tarzına uygunluk ise, hak ve özgürlükler açısından son derece modern bir yapıya sahiptir.

⁶ M. Eröz-Ali Güler, a. g. e. s. 18.

⁷ M. Eröz-Ali Güler, a. g. e. s. 54-59.

Ergenlik Özellikleri, Sorunları ve Aile

ERGENLİK DÖNEMİNDEKİ GENÇLERİN YETİŞKİNLERDEN BEKLENTİLERİ

A.Sena SEZGİN

Yetişkinlerin öncelikle -ergenlik dönemindeki gençlerin muhatap olduğu her davranış, onların hayatları boyunca sahip olacakları his ve davranışlarını etkileyeceğinden- kendi davranışlarını düzenlemeleri gerekmektedir. Ondan dolayı bu dönemi sağlıklı bir şekilde geçirmeleri ve geleceğe mükemmel bir şekilde hazırlanmaları için, gençlerin yetişkinlerden beklentilerini aşağıdaki gibi özetlememiz mümkündür:

• Yapması gerekenleri gençlere söylerken neden ve niçinleri de izah edilerek anlatılmalıdır. Özellikle kuralların amacını bilmek gençlerin kendini yetişkin gibi görüp sorumluluk almasını sağlar. Dolayısıyla neden ve niçinleri anlatmalı ancak somuttan soyuta götürerek anlatmalı ki gencin

düşünce dünyası gelişebilsin.

• Ergenlik dönemindeki gencin en çok tepki gösterdiği şeylerden biri de yönetilmektir. Onun için “yöneten ebeveyn-yönetilen genç” modeliyle hareket etmek yerine direkt değil dolaylı yönlendirme yöntemi seçilmelidir. Çünkü direkt yönetmeye direnmemek gençler için yardıma muhtaç çocukluğa geri dönmek demektir. Bu da kendini bir birey olarak tanımlamaya başladığı bir dönemde kabul edilemez bir duygudur.

• Ayrıca ebeveynine duyduğu sevgi ve ihtiyaç gençleri direnme ile bu duygular arasında ikileme sürükler ve böylece zaten zor bir dönem yaşayan gencin hayatına bir çelişki daha eklenmiş olur.

• Yumuşak başlılıkla yönetilmeyi kabul etmesi kendine olan güvenini sarsar ve çaresizlik hissine yol açar. Bu durumda direnmek çaresizliğin yerini tutar.

• Sınırlamalar koymak elbette çok önemlidir. Ancak kendini yönetmeyi de öğrenmesi ve artık ergenlik döneminden itibaren “annem-babam beni kurtaracaklardır nasıl olsa” diye düşünmekten vazgeçmesi yararına olacaktır.

• Kurallar koyulurken anne-baba arasında görüş birliği olması gencin gözündeki ebeveyn tutarlılığı için çok önemlidir.

• Makul ve mantıklı kurallar koyulması ve bu kuralların açık ve net bir biçimde belirtilerek, tutarlı ve sevecen bir şekilde uygulanması otoriteye saygıyı geliştirir.

• Kuralların sınırlı sayıda olması ve mikro yönetimin gençlere bırakılması kendini yönetebilmeyi de öğrenmesini sağlayacaktır.

• Yapılamayacak tehditler savrulmamalıdır. Söz verildiğinde güvenilirliği kazanmak için mutlaka yerine getirilmelidir.

Gençler az kural olmasını istedikleri gibi aynı zamanda destekleyici birkaç kurala da ihtiyaç duyarlar. Onun için aşırı kuralcılık ne kadar ters tepki doğurursa, kuralsızlık da o kadar zarar ve tepki doğurur. (Dökmen, 2005, s.143) .

Gençlerin kişisel sorumluluk hisleri arttıkça, kendini kontrol yetileri de gelişir. Bunun için gerektiğinde kurallar değiştirilirse iletişim daha rahat sağlanabilecektir.

En etkili ceza kesin bir şekilde söylenecek sözlerdir. Çünkü genç, bir yetişkinin beğenisini kazanabilmek için pek çok şeyden vazgeçebilir. Önceleri ebeveynin isteğine bağlı olarak “yapılması gerekenler” olarak algılanan ve ebeveyni memnun etmek için yapılan davranışlar zamanla genç tarafından “doğru olan” olarak algılanmaya başlayacaktır (Güngör, 1995, s.131) .

Sözlerin aşağılamayan ve küçümsemeyen şekilde olması gençlerin kişiliğini sağlıklı oluşturabilmesine imkan verecektir.

Tutarlılık çok önemlidir. Bunun için kuralların tüm kardeşlere hiçbir özellik gözetilmeden eşit uygulanması ve hareketin hemen akabinde bozulan kuralın sonucunun görülmesi genç açısından daha faydalı olacaktır.

Hangi hareketlerden sonra nasıl tepki verileceği öfke anında gerektiğinden sert olmaması ve yetişkinlerin de bocalamaya düşmemesi için önceden düşünülmelidir.

Bir kere ceza verildiğinde mutlaka uygulanmalı ve başka iyi davranışlardan dolayı ceza iptal edilmemelidir. Bu yetişkinin sözünde durduğunu gösterecek ve güvenilirliği sağlayacaktır.

Davranış ile sonucu arasında ilişki sağlamak için ceza olaydan kısa süre sonra verilmelidir ama öfkeliyken ceza verilmemelidir.

Cezanın suça uygun olmasına, suç ve ceza arasındaki ilişki ve bağı gencin rahatlıkla anlayabilmesi ve bu durumda ders çıkarabilmesi için özellikle dikkat edilmelidir.

Ebeveynin inanmadığı ya da savunamayacağı, sadece çevrede koyulması gerektiğinin söylendiği kurallar konulmamalıdır. Çünkü kuralların gence izah edilerek ve ortaklaşa kararlar verilerek koyulması ebeveyn için en vazgeçilmez ve esas kural olması gerektiği düşünüldüğünde, ebeveyn kendi savunmadığı kuralları açıklayamayacağı gibi aynı zamanda kendisiyle de çelişkiye düşer ve yine aynı çelişkiler içinde boğulan bir genç yetiştirmiş olur.

Kuralların uygulanabilir olması gerekir ki genç, koyulan kurallara saygı duysun ve ciddiye alsın. Eğer uygulanamayacak derecede radikal ve uç kurallar koyulursa, bu durum gençte sadece bu radikal kurala değil, diğer bütün kurallara karşı da gevşekliği ve vurdumduymazlığı getirecektir. Genç hem ebeveyni hem de kurallar için gösterdiği saygıyı kaybetmeye başlayacaktır.

Çok sıkı kurallarla yaşıyor olmak kadar aşırı hoşgörülü davranılması da genci rahatsız eden bir durumdur. Bunun için katı kurallardan kaçınıldığı kadar, aşırı müsamaha ve kontrolsüzlükten de kaçınılmalıdır (Yavuzer, 2005, s.31).

BİR EĞİTİM KURUMU OLARAK KALEM KOLEJİ

Osman SEZGİN

Özel Çamlıca Kalem Koleji Eğitim Danışmanı

Özel Çamlıca Kalem İlköğretim Okulu, her şeyden önce, "**Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve kanunları çerçevesinde**", Türk millî eğitimine hizmet etmek üzere kurulmuş, bir eğitim-öğretim kuruluşudur. Eğitim-öğretim faaliyetine 2000 yılında başlayan KALEM'in temel görevi, tıpkı diğer resmi ve özel eğitim-öğretim kurumlarının görev tanımlarında belirtildiği gibidir. **Ancak bizim bir farkımız olmalıydı.**

★ NEDEN KALEM?

Resmi kayıtlara göre, sadece İstanbul'daki "**tinerci**" sokak çocuklarının, yardıma muhtaç çocukların sayısı 500.000'i aşmış durumda. Bu sadece, tespit edilebilenlerin sayısı. Sokaklardan bizzat gözlemlediğimiz kadarıyla, bu sayı her geçen gün hızla artmaktadır.

Öte yandan, yapılan bazı araştırmalara göre, bırakınız sigarayı, uyuşturucu ve alkol kullanma yaşı 9'a kadar inmiş durumda. İlim, irfan yuvası olması gereken okul koridorları bile açık bir "**uyuşturucu pazarı**"na dönüşmüş.

Dahası var; Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyeleri tarafından yapılan bir araştırmada, daha henüz 11 yaşında olan yüzlerce kız çocuğunun "**fuhuş**"a sürüklendiği ve para karşılığı sokaklarda satıldığı tespit edilmiş. Çocuk kaçırmalar, ırza tecavüzler; sokaklardaki ve hatta okullardaki eli bıçaklı, zincirli, tabancalı çeteler, bunların yol açtığı ölümlü kavgalar, gençleri bunalıma ve ruhsal çöküntüye iten satanistler, ahlak düşmanı pornocular, üç kuruş para için can alan haraççılar, her yerde karşımıza çıkan kapkaççılar da cabası.

Bir an için ülkemizdeki sorunların, yokluktan ve maddi imkan eksikliğinden kaynaklandığını düşünelim. Ama *Batı'da her türlü imkan var; güç, kuvvet, para, silah, teknoloji, varlık, zenginlik, siyasi irade, siyasi istikrar, ekonomik istikrar, kamu düzeni, asayiş, iş imkanı, üretim bolluğu, sıfır enflasyon yani bir refah toplumunda olabilecek her şey mevcut. Hatta eksiği yok, fazlası bile var. Öyleyse konu varlık veya yokluk meselesi değil.*

Batı'da yıllardır, "**refah toplumu olma**" adına sürekli tüketim duygusu körüklenmekte insanın gerçek varlık sebebi unutulmuş maddi yönleri ön plana çıkarılmaktadır, insanın sadece "**yeme, içme, doyma, gezme, eğlenme, kazanma, elde etme ve şehvet vs. gibi**" hayvanlardan farksız ihtiyaç ve duygularının doyurulmasına önem verilmektedir. Çünkü insanın ancak bedeni zevk ve ihtiyaçları tam doyurulursa mutluluğa ulaşacağı varsayılmakta; fakat bugün görüldüğü gibi, bu mutluluğa bir türlü ulaşamamaktadır.

Peki bu neden böyle?... Acaba bütün bunların gerçek sebebi nedir?... *Neden refah artarken, teknolojiye, bilimde bu kadar önemli ilerlemeler sağlanırken, insanlar daha mutsuz, daha huzursuz ve daha problemlili oluyorlar?... Demek ki doğru düzgün insan yetişmiyor. "Adam gibi adam yetişmiyor. Bütün insanlığı kucaklayacak gerçek liderler yetişmiyor..."*

Bir düşünelim; bunun aksi söz konusu olsaydı, durum hiç böyle olur muydu?... Yunuslar, Mevla-nalar gibi "**ideal insanlar ve zirve şahsiyetler**" yetişmiş olsaydı, bugün böyle problemler yaşanır mıydı?... Öyleyse bir soru sormak daha; gerekiyor: *Neden yetişmiyor? Bunun bir tek cevabı var: ÇARPIK EĞİTİM!*, Maalesef bugün, Türkiye dahil, dünyanın her tarafında

yanlış bir eğitim anlayışı uygulanıyor. Daha doğrusu aslında dünyanın hiçbir yerinde **"eğitim"** yapılmıyor. **"Eğitim"** adı verilen faaliyetin gerçek adı ise **"öğretim"**den başka bir şey değil.

İşte KALEM'in varlık sebebi de burada yatmaktadır. **"Kalem"** bugün bütün dünyada yaşanmakta olan ve insanlara mutsuzluktan başka bir şey sunmayan bu **"eğitim"** sorununa **"çözüm getirmek"** için var oldu.

✧ NASIL BİR EĞİTİN UYGULUYORUZ?

KALEM A.Ş.'nin hizmet ve faaliyet alanı olarak **"neden eğitimi tercih ettiğini"** anlayabilmek için önce **"eğitimin ne olduğunu"** tahlil etmek lazımdır.... Öncelikle şunu vurgulamak gerekir ki **"Eğitim bir ihtiyaçtır."** Hem de dünya kuralları beri sağlıkla birlikte, insanoğlunun en vazgeçilmez ve en temel iki ihtiyacından birisidir.

✧ NEDEN EĞİTİM?

HAYIRLI EVLAT YETİŞTİRMEK İÇİN:

Kısaca **"İnsan Yetiştirme Sanatı"** olarak da tanımlanan eğitimin bizim toplumumuzda kullanılan en yaygın karşılığı ise **"hayırlı evlat yetiştirme"** faaliyetidir. Bir başka ifade ile eğitim, **"hayırlı insan"** yetiştirmektir...

"Hayırlı evlat" veya **"hayırlı insan"** deyince biz, **"doğru, iyi ve güzel işler yapan"** insanları, yani yaptıklarıyla **"hem kendisine ve ailesine, hem vatanına ve milletine, hem de bütün insanlığa faydalı olmayı hedef alan, bu, anlayışla topluma ve insanlara hizmet eden"** insanları anlıyoruz. Çünkü **"insan bilgi ve aklıyla değil, ancak ahlâk ve iradesiyle"** insandır. Onu insan yapan ve hayvandan ayıran da bu özellikleridir. Öyleyse ahlâk ve iradesinden önce zihnin eğitilerek ve bilgi yüklenerek yetiştirilen insanın doğru, iyi ve güzel işler yapmasını beklemek boşunadır. Bu insan tipi ile varılacak nokta, tıpkı bugün bütün dünyada olduğu gibi **"vahşet, kan ve gözyaşından"** başka bir şey olmayacaktır.

İşte KALEM'in varlık sebebi budur: Yani bütün insanlığın kurtuluşuna vesile olacak örnek insanları, olgun insanları, **"kâmil insanları"** yetiştirmektir...

✧ İNSANA YAKIŞIR KALİTEDE HİZMET VEREBİLMEK İÇİN:

Kuruluş gayesi **"örnek insan yetiştirmek"** olan KALEM'de bu sebeple her şey bu büyük hedefe göre tasarlanıp planlanmakta, onun için her konuda kılı kırk yaran bir hassasiyet gösterilmekte ve insana yakışır kalitede bir hizmet verebilmek amacıyla da büyük bir titizlik ve ciddiyet anlayışı içinde çalışılmaktadır ve disiplinden kesinlikle taviz verilmemektedir, mesai kavramını aşan **bir** anlayışla gayret sarf edilmekte ve öngörülen hedefe ulaşabilmek için de hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamaktadır.

✧ KALEMİN FARKI: ZAMANA AŞIRI TİTİZLİK VE TAM RİAYET

KALEM'de en çok değer ve önem taşıyan unsur zamandır. Onun için bütün programlarında, bütün faaliyetlerinde **"dakiklik"** esas olmaktadır... KALEM'de en çok dikkat edilen ve titizlik gösterilen bir diğer konu da **"israftan kaçınma"**dır... Bunun için KALEM'de **"zaman israfı"** yapılamaz ve bu konuda israfa göz yumulmaz.

✪ DİSİPLİN HERSEYDEN ÖNCE GELİR:

KALEM'e göre eğitim, büyük sorumluluk gerektiren, çok ciddi bir iştir. Üstelik bu alanda acil olarak üstesinden gelinmesi gereken çok fazla şey vardır. Bütün bu işlere yetiştirmek ve başarıyı yakalayabilmek, ancak sıkı ve son derece disiplinli bir çalışmayla mümkün olabilir.

✪ EN KÜÇÜK BAŞARI BİLE EN MEŞRU MAZERETTEN ÜSTÜNDÜR

Bugün milletimizin ve insanlık aleminin içinde bulunduğu sıkıntılar karşısında KALEM gibi hizmet müesseseleri, "**şikayet etme hakkına**" sahip olamazlar. Tıpkı mazeret bildirmek gibi, sürekli şikayet etmekle yetinip çözüm için hiçbir şey yapmamak "**başarısızlıktan yana**" tavır koymakla aynı anlama gelir. Onun için KALEM'de "**en küçük başarı bile en meşru mazeretten üstün**" tutulur.

✪ HER GELECEK YAKINDIR;

KALEM'e göre, "**Gelecek de elbet gelecektir!**" ve "**Her gelecek yakındır!**"... Bu sebeple bize düşen görev, derhal şikayeti bırakıp, geçmişten gerekli dersleri alarak bugünü en uygun şekilde yaşamak ve aynı zamanda var gücümüzle geleceğe hazırlanmak, geleceği planlamak, programlamak ve gelecek için gerekli bütün tedbirleri bu günden almak olmalıdır. Çünkü, "**Gideceği yolu ve hedefi bilene yol vermek için, bütün dünya kenara çekilir!**" ...

✪ TAKİP VE KONTROL BAŞARI İÇİN ESASTIR

KALEM başarı için "**takip ve kontrol**"ün vazgeçilmez şart olduğunu unutmadan çalışmalarını yürütmektedir. Bundan dolayı KALEM'in bütün faaliyetlerinde ve çalışmalarında "**takip ve kontrol**" konusu çok ağırlıklı yer tutar. KALEM'in hizmet anlayışına göre "**Takip etmediğiniz veya edemediğiniz bir iş, sizin işiniz değildir.**"

✪ KALEM'DE OKS BAŞARILARI

KALEM'de, **Anadolu Liseleri**'ne girecek puanı elde eden öğrencileri sayısı, her yıl artış göstererek, nihayet geçtiğimiz 2005-06 döneminde **% 100'e** ulaşmış bulunmaktadır.

Geçmiş yıllardaki "**başarılar**" ile ilgili birkaç örnek vermek gerekirse, 2002 yılımızda mezun ettiğimiz öğrencilerimizden biri o zamanki adıyla **LGS** sınavında ilk 3 binin içine girmiş, bu öğrencimiz 3 yıl sonra girdiği **ÖSS** sınavında bir milyon sekiz yüz bin aday arasından **600.** olma başarısını elde etmiş ve **Tıp Fakültesi**'ni kazanmıştır. Yine eski dönem mezunlarımızdan, bugün Boğaziçi Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Yeditepe, Doğu gibi üniversitelerde okumakta olan çok sayıda öğrencimiz bulunmaktadır.

En son mezunlarımızdan bir örnek olarak, geçen yıl mezun ettiğimiz öğrencilerimizden biri, yaklaşık **800.000** öğrencinin katıldığı OKS sınavında **ilk 1000'in** içine girme başarısını göstermiş ve bu başarısı dolayısıyla, bizzat T.C. Başbakanı ve Milli Eğitim Bakanı tarafından özel "**tebrik mektubu**" ve hediyelerle ödüllendirilmiştir. Bugün, mezunlarımızdan **İstanbul Erkek Lisesi**'ni ve **Robert Koleji**'ni, **Atatürk Fen Lisesi**'ni, **Ümraniye Anadolu Lisesi**'ni, **Çağrıbey Anadolu Lisesi** 'ni, **Kadir Has Anadolu Lisesi**'ni **Üsküdar Anadolu Lisesi**'ni, **Üsküdar**, **Kadıköy** ve **Kartal Anadolu İ.H.Liseleri**'ni ve benzeri diğer bilinen, tanınmış **Anadolu Liseleri**'nde öğrenimlerine devam eden çok sayıda öğrencimiz de bulunmaktadır.

SELÇUKLU MINYATÜRÜ'NDE VARKA VE GÜLŞAH MESNEVİSİ

Ebru Coşkun

Daha çok el yazması kitaplarda ışık, gölge ve boyut verilmeden metni açıklamak, konuyu ve ayrıntılarını betimlemek için çizilen minyatürü Türkler, Orta Asya'da Uygurlardan öğrenmişlerdir.^{11.} ve 12. yüzyıllara tarihlenen Orta Asya'da Turfan, Kızıl, Kuça gibi Türk şehirlerinde Budizm ve Mani dini etkisinde oluşan Türk minyatürü, Anadolu'ya kadar süren göç sırasında zenginleşerek gelişti. Osmanlı Dönemi'nde doruğuna ulaşan bu sanat Orta Asya'dan Anadolu'ya çeşitli uygarlıkların etkisinde ilginç bir süreç yaşadı.

Türkler Orta Asya'dan getirdikleri sanatla, Anadolu'da karşılaştıkları binlerce yıllık medeniyetin ürünleri olan yapıtlardan esinlenerek dokuz yüzyıldan uzun bir süredir Anadolu'da büyük bir sanat zenginliği ile dünya sanatına katkıda bulunacak özgün bir Türk Sanatını oluşturmuşlardır.⁸

Minyatür ulusal sanat niteliğini Selçuklular döneminde Nakışhane ve Nigarhane denilen resim okullarında kazanmıştır. Selçuklu Türklerinin Anadolu'ya yerleşmesinden bir süre sonra oluşan sanat ortamında, Anadolu'da ilk örneklerini vermiştir.

Selçuklular devrinden günümüze gelen minyatürlü el yazmaları genellikle imparatorluğun dağılmasıyla ortaya çıkan Mezopotamya ve çevresindeki bölgesel hükümetlerin ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin egemen olduğu yörelerde hazırlanmıştır. Selçuklu çağında gelişen kitap süsleyen birkaç minyatür kitabı edebi ya da bilimsel içeriği olan Türk sultanları ve emirlerinin, büyük idarecilerin resimlenmiş kitaba önem verdiklerini gösterir. Kitaba ve onun süslü olmasına verilen bu önem Türklerin göçer kültüründe değil fethettikleri ülkelerin yerleşmiş iktidar kültüründe var olan bir gelenektir.⁹

Bu eserlerin edebi konulu olanlarından biri de Varka ve Gülşah Mesnevisi'dir. Topkapı Sarayı'nda bulunur. (Hazine 841) 70 yaprak halinde ve 71 minyatürlüdür. 13.yüzyıl başlarından olduğu kabul edilen bu mesnevinin dili Farsçadır.

Nerede yapıldıkları münakaşa konusu olan bu minyatürlerin Abd El Mümin isimli bir usta tarafından oluşturuldukları kabul edilmektedir. Acıklı bir aşk hikayesini işleyen Varka ve Gülşah mesnevisinde konu çok hareketlidir, olayların çoğu resmedilmiştir.

Hikayeye göre Beni Şeybe kabilesinden Hilal ve Human iki kardeştir. Hilal'in kızı Gülşah dillere destan güzelliğindedir. Human'ın oğlu Varka'da yiğit bir delikanlıdır. Gençler birbirlerine büyük bir aşkla bağlıdır. İki kardeş çocuklarını evlendirmek ister. Beni Dabya kabilesinden Rebi bin Adnan Gülşah'ın güzelliğini duyar onunla evlenmek ister. Ve reddedilir. Biri öldürülür,

⁸ Tema Larousse.Sanat Tarihi .sy.318

⁹ Filiz Çağman –Zeren Tanındı.Topkapı Sarayı Müzeleri İslam Minyatürleri İstanbul 1979.sy.9

Galip isimli diğeri Gülşah'ı görünce aşık olur ve onu tekrar kaçıır. Varka Galib'i öldürerek Gülşah'ı kurtarır. Beni Şeybe kabilesinin ordusu Beni Dabya kabilesini bozguna uğratır.

Bu defada Gülşah'ın babası Varka fakir düştüğünden kızını ona vermekten vazgeçer. Varka zengin olmak ve Gülşah'la evlenebilmek için amcası olan Yemen kralı Munzır'ın yanına gider. Harp halinde olan Yemen'de savaşarak galip gelir ve zengin olur. Bu arada Şam hükümdarı Gülşah'a aşık olur ve zengin bir tüccar kılığında onu ister. Annesi ve babası Gülşah'ı evlenmeye zorlarlar ve kızlarını Varka'dan korumak

için yalandan ölmüş haberini yayarak cenaze merasimi yaparlar. Şam hükümdarı Gülşah'ın Varka'ya olan aşkını öğrenince ona acır. Sarayında kendisini bir kardeş gibi himayesine alır ve evlendiği halde karısı olmaya zorlamaz. Yemenden zengin olarak dönen Varka hakikati öğrenir. Gülşah'ın mezarını açtırdığında içinde koyun ölüsü görür. Şama giderek Gülşah'ı bulur ve Şam kralı başından geçenleri öğrenince onu sarayında misafir eder. Varka Gülşah'la evlenemeyince Şam'ı terk etmeye karar verir ve yolda kederinden ölür. Gülşah da derdinden Varka'nın mezarı başında ölür. Bu aşka saygı duyan Şam hükümdarı ikisi için bir türbe yaptırır. Hz.Peygamber bu ünlü aşıkların hikayesini öğrenince dört halifesi ile birlikte mezarlarını ziyaret eder. Hz. Muhammed aşıkları birleştirmek için bir çare ararken Şam hükümdarı kendi ömründen yirmişer yıl vermeyi teklif eder. Aşıklar yeniden hayata ve birbirlerine kavuşurlar.

Varka ve Gülşah minyatürleri Selçuk devri saray hayatını, göçebe çadır yaşantısını, adetlerini geleneklerini yansıtan birer vesika olarak ta değerlendirilebilir. Burada Türk Orta Asya Hint ve Çin etkili unsurlar yeni bir Selçuklu figür sanatı sentezi ile yoğrulmuştur. Selçuklu devrinde hala yaşayan İslam öncesi gelenekleri yer yer dikkati çeker. Aşıkların başında görülen ve yüzleri işlenmiş olan Hazreti Muhammed ve dört halife tasvirleri, İslam dünyasında

bilinen en eski örnekler olmalıdır.

Kuvvetli kırmızı, mavi ve siyah renkler kullanılmıştır. Stilize üslupla işlenen Varka ve Gülşah minyatürlerinde Beyşehir Kubadabad Sarayı çinilerinden tanıdığımız, kökü Uygur resmine kadar uzanan yuvarlak yüzlü uzun örgülü saçlı, çekik badem gözlü, keman kaşlı, ufak ağızlı tipler görülür. Renkli kaftanlar giymiş ve hareketli canlandırılmışlardır. Bu figürlerin çok benzerleri İran'da Rey merkezinde yapılan mimari minyatürlerde yapılmıştır seramiklerde görülür.¹⁰

¹⁰ Gönül Öney ,Anadolu Selçuklu Mimarisinde Süsleme ve El Sanatları, İş Bankası Yayınları , Ankara 1978 ,sy.144-148

'Ey Türk Uyan!' dan

Ey gardaşlar uyanın,
Şu Türklük'e can verin;
Hep arılar kıovan'ın;
Turan-ili Türkler'in...
Ey milletim! Sen bundan tam beşbin yıl evvel
Altaylar'da yaşarken
Tanrı'n sana dediği, <<Ey Türk ırkı, bu yerden
Güneşlere süzülen kartal gibi uç, yüksel!
Senin her bir kuvveti râm edici ellerin
Bütün mağrur başlara yıldırımlar saçacak;
Sana Çin'in, İran'ın, Hind'in, Mısır'ın, her yerin
Er isteyen tahtları kollarını açacak>>
Sen bu sesin önünde rüzgâr gibi dolaştın
Sert yelesi dikilen arslan gibi savaştın
İlk filleri tanıyan
Yaşlı Alpler, Kafkaslar...
Tufanlarla haykıran Eski Niller, Araslar
Senin gibi bir yiğit ve bir ulu milleti
İnsanoğlu doğduğu günden beri görmedi.
Sen her yerde fütûhat türkûleri çağırdın;
Karahanlar, Oğuzlar,
Atillalar, Cengizler, Timurlenkler, Yavuzlar
Senin geniş göğsünü kabarttıran ecdâdın.
Sen tuğunu diktiğin üç dünyanın üstünde
Beyaz, siyah ırkların dillerinde anıldın;
Şark'ın, Garb'ın yüzlerce putlarının önünde
Kılıç ile kalkanın bir tanrısı tanıldın.
Tahtlar yıktın; lâkin sen mihraplara kol gerdin;
Taclar aldın; lâkin sen milletlere hak verdin.
Sen de kanlı meydanda
Bir yakıcı ateştin;
Lâkin başka zamanda
Istıtcı güneştin;
Toprağında ne zalim, engizisyon pençesi
Ne de kanlı, matemli Saint Barthelémy gecesi!..
Senin rüyân yaldız mülk fethiylemek değildi;
Sana ilmin, hikmeti..
Sana aklın, mantığın, sana şîrin, san'atın;
Bütün mağrur surları, tâklar da eğildi.
Senin her bir kervanın İsfahan'dan, Pekin'den
İncilerden değerli metâ'ları taşırdı;
Korkunç Gobi Çölü'nden, İskender'in seddinden
Fikri, dini, herşeyi senin gücün aşırı.
Sen dünyaya inkılâp tohumunu serpendin
Terâkkinin çiftçisi, hasatçısı hep sendin.
Senin büyük Farâbî'n,
İbni Sinâ'n, Mevlânâ'n

Zemahşeri'n, Buhârî'n,
Daha bir çok ulemân
Taassuba, vahşete, cehle karşı durdular,
Muhammed'in yurdunda medeniyet kurdular
Sen idin ki Şark'ta bir Türk dünyası yarattın;
Onun altın kubbeler
Gök-çinili mihraplar, işlemeli türbeler,
Medreseler, çeşmeler, köprülerle donattın.
Senin yalnız Orhun'un, Semerkend'in, Turfan'ın
Nasıl büyük bir millet olduğunu anlatır;
Bu illerin her taşı, Her duvarı Turan'ın
Yaşadığı şerefli asırları parlatır.
Sana yalnız "Demir El" denilmesi büh
Gösterir ki medenî olmadığın yalandır; tandır
Pençen gibi kafan da
İlkininden üstündür;
Aşkın kadar zekân da
Medeniyet içindir
Sen doğmamış olaydın, dünya geri kalırdı;
Gök-kubbenin altında heryeri yas alırdı.
Fakat şimdi?... şu son üçyüz yıldan beridir
Senin şanlı hayatının ülkler bahtı dönüktür;
O alevli şehirlerin, kulelerin sönüktür;
Her bucağın bir mezarlık ve bir yangın yeridir.
Orda yıkık saraylarla kadîd olmuş hisarlar
Yere geçmiş tahtlar, burçlar için için ağılıyor.
Burda yanık mâbetlerle ıssız kalmış duvarlar,
Yasa batmış evler, köyler yürekleri dağılıyor.
Bu harâbe yurtlardaki cehâlet,
İssız, vahşi kutuplardan daha çok;
Bu zavallı illerdeki sefâlet
Afrika'nın çöllerinde belki yok,
Şu işsizler, şu haykıran yoksullar,
Şu mahpuslar, açgöğsüzler senindir;
Şu hastalar, şu dilenen genç dullar
Şu yetimler, yaşlı kızlar senindir.
Bu gün senin her tarafta çırpınıyor feryâdın;
Tanınmıyor Tanrı'n, dinin; yıkılıyor mihrâbın,
Çiğneniyor ırzın, hakkın, yakılıyor Kitâb'ın;
Boğuluyor, dilin, duygun, horlanıyor Türk'adin!
Bak şu kanlı kefen gibi soğuk, yaşlı gölgeler
Saçan kirlî paçavralar birer düşman bayrağı;
Şu Türk sesi, gardaş sesi inildeyen ülkeler
Bu saatte birer cellât hükûmetin toprağı.
...

Mehmet Emin YURDAKUL

ÇANAKKALE ŞEHİTLERİNE

Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi.
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacak bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde-gösterdiği vahşetle 'bu: bir Avrupalı'
Dedirir-Yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!
Eski Dünyâ, yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, mahşer mi, hakikat mahşer.
Yedi iklimi cihânın duruyor karşında,
Ostralya'yla beraber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisânlar, deriler rengârenk:
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindû, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...
Hani, tâuna da züldür bu rezil istilâ!
Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk-i asil,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise hakkıyla, sefil,
Kustu Mehmedciğin aylarca durup karşısına;
Döktü kamındaki esrârı hayâsızcasına.
Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...
Medeniyet denilen kahbe, hakikat, yüzüz.
Sonra mef'undaki tahibe müvekkel esbâb,
Öyle müdhîş ki: Eder her biri bir mülkû harâb.

Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;
Bomba şimşekleri beybinden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam,
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam.
Ölüm indirmede gökler, ölü puskürmede yer;
O ne müdhîş tipidir: Savrulur enkaaz-ı beşer...
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşanır sırtlara vâdilere, sağınak sağınak.
Saçıyor zırha bürünmüş de o nâmerd eller,
Yıldırım yayılımı tûfanlar, alevden seller.
Veriyor yangını, durmuş da açık sinelere,
Sürü halinde gezerken sayısız teyyâre.
Top tûfekten daha sık, gülle yağın mermiler...
Kahraman orduyu seyret ki bu tehlide güler!
Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmindan;
Alınır kal'â mı göğsündeki kat kat iman?
Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü te'sis-i ilâhi o metin istihkâm.

Sanılır, indirilir mevki-i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkif edemez sun'-ı beşer;
Bu göğüslerle Hudâ'nın ebedî serhaddi;
'O benim sun'-i bed'im, onu çiğnetme' dedi.
Asım'ın nesli...diyordum ya...nesilimiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmusunu, çiğnetmiyecek.
Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rûkû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,
Vurulmuş tertemiz alından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüsun ki kanın kurtarıyor tevhidi...
Bed'r'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmiyecek makberi kimler kazsın?
'Gömelim gel seni tarihe' desem, sığmazsın.
Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyetler eder istiâb.
'Bu, taşındır' diyerek Kâ'be'yi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ namıyla,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyla;
Mor bulutlarla açık türbene çıtsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ'yı uzatsam oradan;
Sen bu âvizenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı gelirsem yanına,
Türbedârın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvizeni lebriz etsem;
Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana.
Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddin'i,
Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslâm'ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,
O demir çenberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, ruhunla beraber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a'sâra gömülsen taşacaksın...Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...
Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana âğuşunu açmış duruyor Peygamber.

Mehmet Akif Ersoy

ZULMÜ ALKIŞLAYAMAM

Zulmü alkışlayamam, zâlimi asla sevemem;
Gelenin keyfî için geçmişe kalkıp sövemem.
Bîri ecdâdîma saldırdı mı, hattâ boğarım!..

- Boğamazsın ki!

- Hiç olmazsa yanımdan koğarım.

Üç buçuk soysuzun ardında zağarlık yapamam;

Hele hak nâmına haksızlığa ölsem tapamam.

Doğduğumdan beridir âşıkım istiklâle,

Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lâle!

Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum?

Kesilir belki, fakat çekmeye gelmez boyunum!

Kanayan bir yara gördüm mü yanar tâ ciğerim,

Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!

Adam aldırma da geç git, diyemem aldırırım.

Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırm!

Zalimin hasmıyım amma severim mazlum...
İrticâ'n şu sizin lehçede ma'nâsı bu mu?

☞ SÖZ VERDİM UZUNGÖL'E ☞

Seyyah-ı Fakir

Üniversitedeki odamda büyük bir Uzungöl resmi var. Ziyarettime gelenler oralı mısın diye soruyorlardı. Ben de “Karadenizliyim ama, oda arkadaşım oralı” diye cevap veriyordum. Siz gittiniz mi sorusuna da, biraz da mahcubiyet ve kısıp bir sesle “hayır henüz gidemedim” diyordum.

Ve geçen yaz nihayet bu muhteşem manzarayı bizzat kendi gözlerimle temaşa etmek nasip oldu. Biraz da Sürmene’ye gitme bahanesiyle yola çıktık. Kardeşimin

minik arabasına 7 kişi (ikisi çocuk) doluşarak yola çıktık. Akşama Trabzon’a varmıştık. O gece Araklı Öğretmen evinde kaldıktan sonra sabah erkenden Uzungöl’e hareket ettik. Yolda ağır ağır ilerlerken, yolun sağında ve solunda bir mühendislik harikası olan evleri, yani apartmanları seyre daldık. Bir Karadenizli olmama rağmen bu kadar dik yamaçlara bu evlerin nasıl yapıldığına bir defa daha hayran kaldım. Yolda ilerlerken azgın derenin yaptığı tahribatların canlı şahidi olduk. Yol ve dere ıslah çalışmaları yer yer devam ediyordu. Yolda ilerlerken gördüğümüz bir tabela beni heyecanlandırdı. Çünkü Çaykara’dan geçiyorduk. 20 yıldır çok yakınında olduğum Hanefi ağabeyimin mekânındaydık. Hemen telefona sarıldım ve ağabeyimi aradım. Hem hoş bir sürpriz yapmak, destur almak, hem de bir acı kahvesini içmek için. Ama ulaşamadım. (Sonra öğrendim ki Ankara’da sendika toplantısındaymış)

Ve nihayet sisli bir Temmuz sabahında Uzungöl’deydik. Karınlarımız acıktığı için iner inmez kahvaltı yapmak üzere göl kenarında bir masaya oturduk. Yaşlı amca bize çay yetiştireceğim derken helak oldu. Bir ara sordum 27 çay oldu dedi. Bu kahvaltı 5 yıldızlı otellerde bile bulunmaz bir keyif verdi hepimize...

Kahvaltıdan sonra yıllardan beri duvarımda asılı bulunan meşhur Uzungöl manzarasına uzun uzun baktım ve “Yüce Rabbim, hikmetinden sual olunmaz” diye geçirdim içimden...

Öğlen olduğunu Uzungöl’ün sembolü haline gelmiş, küçük ve güzel camiinin çifte minaresinden yükselen ezan hatırlattı bize. Davete icabet ettik, buz gibi suyla bütün günahlarımızdan arındık sanki ve Huzur’a durduk...

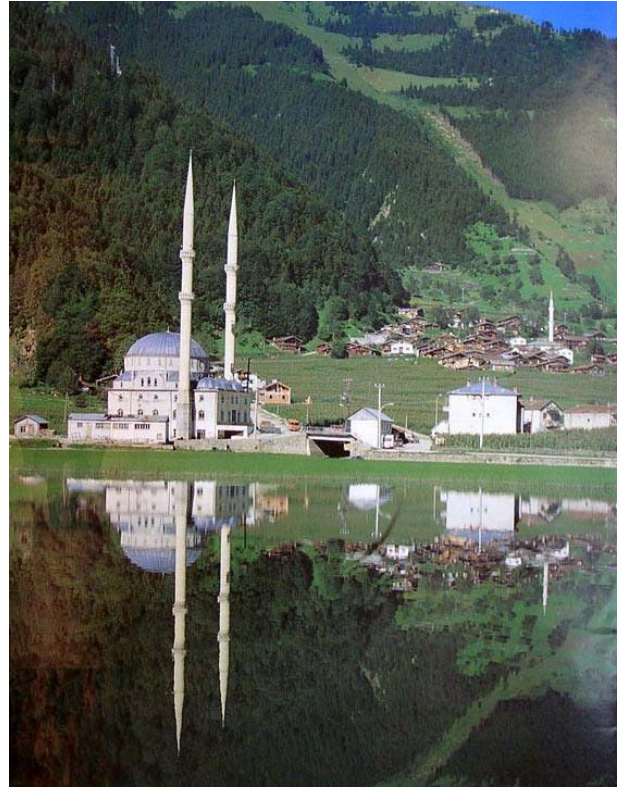
Yazlık kıyafetlerle geldiğimiz için sabah üşümüştük, öğlene doğru yağmur da ben buradayım dedi. O muhteşem manzarayı seyredip, havayı ciğerlerimize doldurduk... Göl etrafında gezintiyle ve çocuklarla yaptığımız yarışlarla eğlendik...

Bir ara nazlı nazlı dalgalanan Türk Bayrağının önündeki kayalara çıkıp, Ergenekon'dan çıkışı canlandırdık Alperen'le birlikte...

Göl kenarındaki pansiyonları geçtikten sonra hediyelik eşya dükkânlarına geldik. Uşak'lı olan Hanımefendi, yöresel el işlerine bayıldı ve hem sordu hem de numuneler aldı. Buğra Han hemen bir kemeñçeye yapıştı ve “ben bunu istiyorum” diye tutturdu. Dönüşte her fırsatta “Kemeñçeci Buğra'dan” resitaller dinledik. Hatta bir gün sonra sabahleyin hane halkını kemeñçeyle uyandırması unutulacak gibi değildi. Biz de sevdiklerimize “çam sakızı Okan armağanı” bir şeyler aldıktan sonra dere boyunca yukarılara doğru yürümeye devam ettik... Alabalık tesislerini görünce, “acıktık sesleri” arttı ve güzel bir lokantaya misafir olduk... Her şey o kadar taze ve katıksızdı ki... Bu lezzeti hepimiz çok özlemişiz.

Zamanın nasıl geçtiğini anlayamadan havanın kararmaya başladığını hissedince istemeye istemeye bu güzel manzaraya doyamadan ayrılma vakti gelmişti, çünkü daha Sürmene yaylalarına çıkacaktık...

Yola çıktıktan sonra, bu güzelliklerin ve nimetlerin karşılığında hakkıyla şükredemediğimizi düşündüm. Şimdi gidiyordum, ama en kısa sürede sana yine geleceğim diye söz verdim UZUNGÖL'e...

Meraklısına not: Trabzon'a 99 km. ve Çaykara ilçesine 19 km. uzaklıkta, deniz seviyesinden 1090 m. yükseklikte bulunan Uzungöl'ün, dik yamaçları ve muhteşem orman örtüsü vardır. Vadinin ortasında bulunan ve yamaçlardan düşen kayaların Haldizen deresinin önünü kapatmasıyla oluşmuş göl, “Uzungöl” olarak bilinir ve çevreye de aynı ad verilmiştir. Daha fazla bilgi için bkz. www.uzungol.com

ÇAMLIKA TEKKELERİ – I

Sener Açıl

İvaz Baba Tekkesi (B.Çamlıca Bektaşî Tekkesi)

Tekke; Büyük Çamlıca'nın en yüksek mahalli olan ve günümüzde Büyükşehir Belediyesi Sosyal Tesislerinin (kır kahvesi) bulunduğu Sefa Tepesinde idi. Ama ne yazık ki bu tekkenin günümüze sadece kurucusu olan İvaz Fakih Efendi'nin, etrafını alçak bir duvarın ve demir parmaklıkların çevirdiği türbesi ile tekkenin kuyusu kalmıştır.

Ayak ve başucunda birer servi ağacının yükseldiği bu türbenin orijinal şahidesi hali hazırda bulunmayıp, 1944'te tamir edildiği sırada dikilen Latin harfli bir mezar taşı bulunmaktadır.

Ayin gününü tespit edemediğim bu Bektaşî Tekkesi; Çelebi Sultan Mehmet'in kendi şeyhi olan İvaz Fakih Efendi tarafından ¹¹ kurulmuştur.

Osmanlı devletinin kuruluş yıllarında etkin bir rol üstlenmiş olan Ahi Teşkilatı, gizli bir örgüttü. Ahiler, yabancı devletlerden haber sağlarlar ve Bizans'ı gözetlerdiler. Bunlar, Gözcü Baba, Balcı Baba, Gül Baba, Eren Baba, Kartal Baba ve Çamlıca Baba gibi kimselerdi. Kendilerine saygı ve hürmet göstermekte kusur edilmemesi gereken bu zâtlar, Bektaşî inancına göre kırk erenlerdir. Bunların büyük bir kısmı değişen siyasi koşullar sonrası şehit olmuşlar ve bulundukları yerlere gömülmüşlerdir. Bir fıkıh âlimi olan İvaz Efendinin de bunlardan biri olduğu sanılmaktadır.

Evliya Çelebi, meşhur Seyahatname'sinde bu tekke ile ilgili olarak;

"Büyük Çamlıca mesiresi, göklere baş kaldırmış bir dağın tâ tepesinde yüce bir tekke idi." demektedir.

Yüzyılın başlarında tekkenin geriye kalan türbeyi ziyaret eden büyük şair Abdülhak Hamit Tarhan, bu türbeye atfen *"Çamlıca'da Bir Türbe"* adlı şiirini yazmıştır.

Günümüzde kır kahvesinin (İ.B.B.) arkasında kalan bu türbe halen ziyaret edilmektedir. Özellikle

¹¹ Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde bulunan bir vakfiyeye göre, Çelebi Sultan Mehmet (1413–1421) kendi şeyhi olan İvaz Fakih'e iki Çamlıca arasını (Kısıklı) mülk olarak vermiştir. İvaz Fakih de bu yerleri vakfetmiştir.

çiçeği burnunda evli çiftler, nikâhtan hemen sonra İstanbul'un en yüksek ve nezih yerlerinden biri olan bu tepeye çıkarak İvaz Efendinin türbesini ziyaret ederler.

İvaz Baba Tekkesinin günümüze ulaşmış olan bir diğer parçası; tekke kuyusu hakkında; İ.B.B.nin “İstanbul’un Semtleri (Kısıklı)” kitapçığında söz konusu kuyunun hali hazırda dilek kuyusu olarak kullanıldığı, dilek sahiplerinin, dileklerinin yerine gelmesi için buraya taş attıkları belirtilmektedir. Ama ben çalışmalarım ve araştırmalarım sırasında böyle bir olayla karşılaşmadım.

Küçük Çamlıca Tekkesi

Kuruluşunun, Büyük Çamlıca Bektaşî Tekkesi (İvaz Baba Tekkesi) ile aynı yıllara rastladığı tahmin edilen bu Bektâşî Tekkesi; bugünkü Küçük Çamlıca'nın güney eteklerinde bulunan “O Ağacın Altı” namıyla bilinen mahalde idi.

Bu tekkeden günümüze ise ne yazık ki yine sadece bir türbe kalmıştır. Hoş ya bu kalıntılara türbe demek ne kadar doğru olur onu da bilmiyorum. Çünkü etrafı orta yükseklikte bir duvar

ile çevrili, duvarları üzerine manzara resimlerinin çizildiği ve ne yazık ki mezar şâhidelerinin bulunmadığı bu yer çocukların oyun alanı olmuştur. Acıdır ki yanı başlarındaki mezarda kimin yattığından bî haber olan çay bahçesi çalışanları bizim merakla sordukumuz:

—Bu mezar da kim yatıyor? Sorusuna:

—Bilmiyoruz! cevabını vermektedirler.

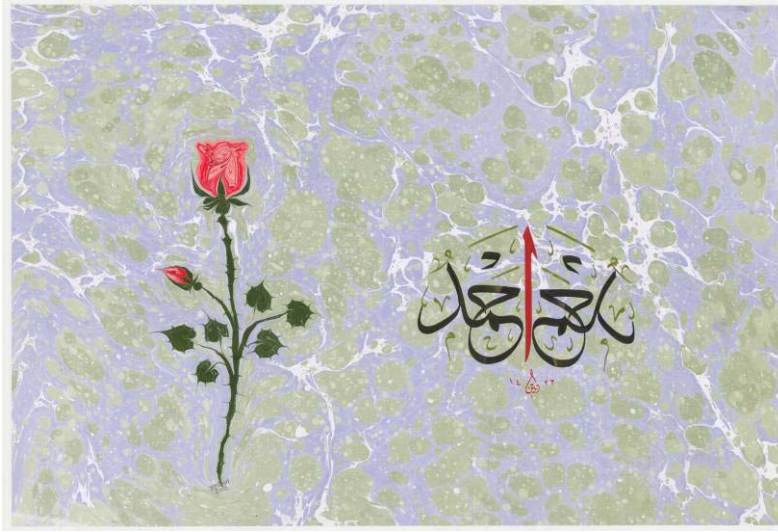
“*Hadikatü'l- Cevâmi*” adlı eserde bu tekke ile alakalı olarak;

“*Eskiden bir tekke iken Sultan IV. Mehmet Han bir saray-ı âli yaptırmıştır.*” denmektedir.

IV. Mehmet bu sarayın yanına ayrıca bir camii ve çeşme de yaptırmıştı. Bu eserlerden günümüze sadece hâli hazırda akmakta olan ve suyu leziz; Küçük Çamlıca Çeşmesi(1064.H–1654.M) kalmıştır.

EBRU SANATINDAN BAHSEDERKEN

Feriha Uysal

En eski Türk kağıt süsleme sanatlarından biridir. Günümüzde değişik kullanım alanları bulan bu sanat tarih içinde hep kağıt sanatları olarak yaşamıştır. Ebru orta Asya dillerinden Çağatayca ‘da “hare gibi damarlı” anlamına gelen EBRE kelimesi sanatın bilinen ilk adıdır. İpek yolu ile İran’a gelen sanat, burada abru (su yüzü) veya “ebri” (bulutumsu, bulut gibi) olarak isimlendirildi. Türklerle birlikte Anadolu’ya

gelen sanat “ebru” olarak anılmaktadır. Ebru sanatının nerede ve ne zaman başladığı henüz kesin olarak bilinmemektedir. Başlangıcından günümüze kadar kağıt ve kitap sanatı olmasının yanı sıra, cam, seramik, ahşap, kumaş gibi yerlerde kullanılmıştır. Bugün bilinen ebrunun 13. yüzyılda Türkmenistan’da, Semerkant’ta ve 14.yüzyılda İran’ın doğusundaki Herat yöresinde yapıldığına dair bazı raporlar bulunmaktadır. Ebruda aynen kâğıt gibi ipek yolu ve ticaret yollarını kullanarak doğudan batıya yayılmıştır. Bilinen ve literatürlerde adı geçen Türk ebru ustalarının çoğu 19. yüzyıl ve sonrasında yaşamış ustalardır. Ebru tarihimiz içinde bilinen en eski ebrucu “şebek” lakabı ile bilinen Mehmet Efendi’dir. Ebru yapımı ve terkiplerini anlatan en eski belge niteliğindeki “tertîp-i risale-i ebri” adlı eserde adı geçer. Ebrucunun ne zaman vefat ettiği meçhuldür. Bilinen diğer önemli ustalardan biride Hatîp Mehmet Efendi’dir. (..1773) Çiçekli ebruların atası sayılan, günümüzde “hatîp” adı ile anılan ebru türünü çokça kullandığından bu adla anılır olmuştur. Özbekler tekkesinden Şeyh Sadık Efendi’nin ebruculuğu Buhara’da öğrendiği ve iki oğlu Ethem ve Nazîf efendileri öğrettiği bilinmektedir. Hezarfen unvanı ile anılan İbrahim efendinin bir çok becerisinin yanı sıra ebru alanındaki şöhreti saraya kadar ulaşmış ve eserleri devrin padişahı Abdülazîz’ ide etkilemiştir. Son Osmanlı ebru üstatlarının en önemlilerinden bir olan Necmeddin Okyay (1883–1976) üstadı Ethem efendi gibi bir çok hünerlerin (okçuluk, mürekkepçilik, ahercilik, hattatlık, mücellitlik, gül yetiştiriciliği...) ustasıydı ve Hezarfen lakabı ile anılırdı. Çiçekli ebruların ilk uygulayıcısıdır. Ebruculuğu oğulları Samî (1910–1933) ve Sacit (1915-1998) ile yeğeni Mustafa Düzgünman (1920-1990) öğretmiştir. Yakın tarihimizdeki üstatlardan Hikmet Barutçugil, Fuat Başar, Alpaslan Babaoğlu gibi isimleri zikredebiliriz.

Diğer birçok İslam sanatı gibi ebru da tekkelerde geliştirilmiştir. Günümüze kadar gelebilen Osmanlı tekkelerinden “Özbekler tekkesi” ebru sanatı ve bu sanatın günümüze kadar taşınması açısından çok önemlidir.

Ebru çeşitleri genelde sıra ebrusu ve çiçekli ebrular diye ikiye ayrılır

Sıra Ebrusu

- Battal
 - Tarzı kadim
 - Serpmeli battal
 - Someki ebrusu
 - Vs.vs
- Bülbul Yuvası
- Gelgit
- Hafif
- Neftli
- Taraklı
- Şal

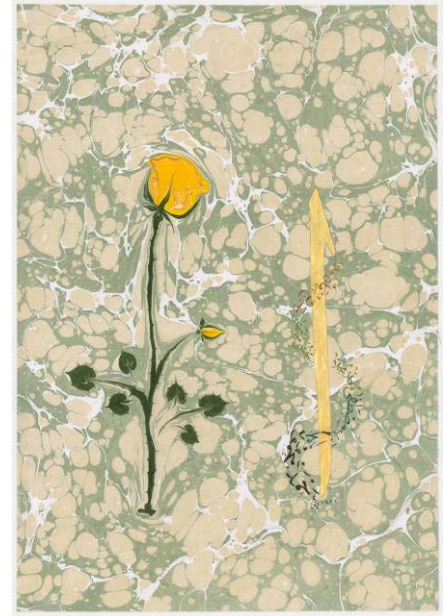
Çiçekli Ebrular

- Hatip (Çiceklerin ilk atasıdır.)
 - Yürek
 - ÇarkıFelek
 - Yonca vs.
- Laleli Ebru
- Papatyalı Ebru
- Menekşeli Ebru
- Sünbüllü Ebru
- Güllü Ebru
- Gelincik Ebrusu vs.

Ayrıca Akkase, Yazılı, Kumlu ve Kılıkçı gibi ebrularda vardır.

Geleneksel Türk Ebru Sanatında Kullanılan Malzemeler:

- A- Zamk (Gevel) : Bu madde Anadolu, İran ve Türkistan dağlarında doğal olarak bulunan dikenli bir bitkinin gövdesinden çıkartılır. Buna kitle adı verilir. Kitle yumuşak suda her 3 litrede 10–15 gram olmak üzere bir-iki gün bekletilir. Tamamıyla çözülen yapışkan madde bez bir torladan süzdürülür ve kaplara doldurulur. Bu aşamada ayran yoğunluğuna ulaşmalıdır.
- B- Boya: Toprak boya denilen boyar madde grubu kullanılır. Toz halindeki bu boyalar madenidir. Ve doğal maden oksitlerinden çıkartılır. Boyalar suyla çamur haline getirilir, iyice ezilir ve süzgeçten geçirilerek küçük parçalara ayrılır ve daha sonra öd ilave edilir.
- C- Boya fırçaları: Gül ağacının dallarından sap ve atkuyruğu tüylerinden oluşur. Gül ağacının tercih edilmesinin sebebi küflenmemesidir.
- D- Kap (Tekne) : 4 -6 cm derinlikte ve kâğıdın büyüklüğünden biraz daha büyük olan tahta ya da metalden yapılmıştır. Kâğıtların boyları 35x50 cm ya da 25x35 cm.dir.
- E- Su: Aslında suyun yumuşak olması gerekir. Damıtılmış olması tercih edilir. Eskiden yağmur suyu tercih edilirdi. Ancak günümüzde kaliteli içme suyu kullanılmaktadır.
- F- Kağıt: Aslında kağıdın el yapımı yüksek emme kapasitesine sahip ve asitten arındırılmış olması gerekir. Ancak kâğıdın pahalılığı ve zor bulunmasından dolayı yeni başlayanlara tavsiye edilmez. Bunun yerine 80–100 gr arası birinci hamur kağıt kullanılabilir.
- G- ÖD (Sığır Öd) : Ebru işlemini en önemli maddesidir. Bir ebrucunun Öd'ü ve işlevlerini ayrıntılı olarak anlaması gerekir. Ebru sanatının sırrı Öd kalitesinde yatar.

*TÜRK DÜNYASININ
PROBLEMLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
SEMPOZYUMU*

Okan YEŞİLOT

“Türk Dünyasının Problemleri ve Çözüm Önerileri Sempozyumu” Marmara Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü tarafından 8 Kasım 2006 tarihinde Göztepe Kampüsü’nde yapıldı. Sempozyum TİKA’nın, Türk Gençlik Vakfı’nın ve Özel Çamlıca Kalem Koleji’nin katkılarıyla gerçekleşti. Sekreterliğini Vakfımız yönetim kurulu üyelerinden Dr. Okan YEŞİLOT’un yürüttüğü Sempozyumun Düzenleme Kurulunda Prof. Dr. Necdet ÖZTÜRK ve Yrd. Doç. Dr. Ali SATAN görev aldı.

“Türk Dünyasının Problemleri ve Çözüm Önerileri Sempozyumu”nda konular ve konuşmacılar özenle seçilmeye dikkat edildi. Türk’ün yaşadığı hemen her bölgeyle ilgili bir tebliğ olmasına özen gösterildi. Şüphesiz bir günlük bir sempozyumda bütün sorunların gündeme gelmesi mümkün değildi. Gerek konuşmacıların konularının uzmanları olması gerekse ortaya koydukları çözüm önerilerinin orijinalliği sempozyumun önemini daha da artırdı.

Sempozyumda ele alınan konularda, durum tespitinden çok çözüm önerileri üzerinde duruldu. Sempozyumda, Türk Dünyasının tanımı, jeopolitik konumu ve hammadde kaynaklarıyla ilgili problemler değerlendirildi. Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya, İran, Irak, Rusya Türkleri, Almanya’da yaşayan Türklerin problemleri ve bu problemlerin çözüm önerileri tartışıldı. Türkiye’nin Türk Dünyasına yönelik politikaları, kurumsal ilişkiler, öğrenci

mübadelesi, Kırım, KKTC ve Dağlık Karabağ sorunu üzerine düşünceler ortaya konuldu. Türk basınının Türk Dünyasını nasıl algıladığı, stratejik işbirliği alternatifleri, Çin ve Rusya'nın Türk Dünyasıyla ilişkileri, bölgedeki işbirliği örgütleri (Şanghay İşbirliği Örgütü) ele alındı. Ayrıca SSCB dağıldıktan sonra bağımsızlıklarını kazanan Türk Cumhuriyetlerinin Batı ile ilişkileri, demokrasi sorunları, sosyal, kültürel ve ekonomik olarak karşı karşıya kaldıkları tehditlere dikkat çekildi. İki ayrı salonda yapılan sekiz oturumdan sonra sempozyum Değerlendirme Oturumu'yla son buldu.

Vakıf Başkanımız Yrd. Doç. Dr. Osman SEZGİN'in de "Batı Avrupa Türklerinde Nesiller Arası Kültürel Değişim" konulu bir bildiri sunduğu sempozyumda, kaydedilen görüntülerden ve yapılan röportajlardan TRT-İNT'de yayınlanmak üzere bir belgesel hazırlandı. Ayrıca Yrd. Doç. Dr. Ali SATAN ve Dr. Okan YEŞİLOT'un konuk olarak katıldığı TRT 2'de 20 Kasım'da yayınlanan "Göz Önünde" programında sempozyumun değerlendirilmesi yapıldı. Sempozyumda sunulan tebliğlerin en kısa sürede araştırmacıların ve meraklıların takdirine kitap olarak sunulması planlanmaktadır.

DIKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU

A. Sena SEZGİN

Psikolojinin son yıllarda değişik alanlarda oldukça dikkat çekmesiyle ve konuşulmaya başlanmasıyla, bazı psikolojik problemler az bilgi sahibi olunmasının yanı sıra çeşitli çevrelerde çok konuşulmaya başlandı. Bu bahsi artan, popülerleşen ve uzmanlara danışılmaksızın ‘normal’ kişiler ve durumları ifade etmek için de kullanılan problemlerden bir tanesi de ‘Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite (DEHB)’dir. Bir bio-fiziko-sosyal problem olan ve sadece çocuklarda değil aynı zamanda ergenlerde ve yetişkinlerde de görülen DEHB, ilk defa bilimsel olarak 1902 yılında İngiliz bir doktor olan Frederic Still tarafından tanımlanmıştır. 1970li yıllardan itibaren bu konuda yapılan araştırmalar artmış ve problem geniş kitlelerce fark edilmeye başlanmıştır (Selçuk, 2002). Ayrıca diğer birçok psikiyatrik ve tıbbi durum gibi sebebi tam olarak bilinemese de, yine bu yıllara rastlayan araştırma sonuçlarında, hatalı anne-baba tutumları, çocuğun kişilik özellikleri ve çevresel etkilerin problemin oluşumunda temel özellikler olmadığı, kalıtım gibi biyolojik nedenlerin en önemli yeri aldığı giderek daha da kesinleşmiştir. Bunların yanında diğer birçok bozuklukta görüldüğü gibi, anne karnında alkol-uyuşturucu madde ya da zehirli maddeye maruz kalmış olmak da etkileyebilecek unsurlardandır. Ancak temel sebep çevresel olmasa da gelişim ve tedavi sürecinde aile-öğretmen tutumları ve çevresel etkiler çok daha ön plandadır (Aydın&Ercan, 2002). Ayrıca DEHB’li kişiye aşırı otoriter davranılması, olumsuz aile içi iletişim ve çevreden gelen saldırgan-yıkıcı davranışlar durumu içinden çıkılmaz bir hale getirebilmektedir (Selçuk, 2002).

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite birbirinden ayrı olarak da görülebilmektedir ancak her iki durumu da anlatmak için resmen kullanılan isimlendirme DEHB’dir ve DSM IV’te (mental bozuklukların tanısal ve sayımsal olarak belirlenmesini sağlayan elkitabı) de bu şekilde belirtilmiştir. DEHB, genellikle ilk kez bebeklik, çocukluk, ve ergenlik döneminde tanısı konan bozukluklar içindedir. Dikkat eksikliği, hiperaktivite (aşırı hareketlilik) ve dürtüsellik (istekleri erteleyememe) belirti tiplerini kapsayan problem, vakalarda kimi farklı belirti tiplerinin önde olması nedeniyle farklı alt tipler halinde kategorileştirilmektedir. DEHB’nin varlığından, bu belirtiler kişide yedi yaş öncesinden beri, en az altı ay süreyle devam ederek ve akranlarına kıyasla günlük hayatını etkileyecek boyutlarda görülmekteyse; toplumsal, okuldaki ya da mesleki işlevsellikte klinik açıdan belirgin bir bozulma olduğunun açık kanıtları bulunuyorsa söz edilebilir. Ayrıca iki ya da daha fazla ortamda (mesela evde ve okulda; evde ve işte vs.) bu belirtilerden kaynaklanan bir işlevsel bozulma varsa ve bu belirtiler başka bir mental bozuklukla daha iyi açıklanamıyorsa teşhis DEHB olarak koyulabilir (APB, 2005). DSM IV’te, alt tiplerin belirtilerden bazıları; *dikkatsizlik*: genellikle ayrıntılara dikkat edemeyip, iş, okul ve diğer aktivitelerde dikkatsizce hatalar yapmak, çoğu zaman üzerine aldığı görevlerde ya da oynadığı etkinliklerde dikkatin dağılması, doğrudan kendisine konuşulduğunda çoğu zaman dinlemiyormuş gibi görünmek, yönergeler izlememek, sürekli mental çabayı gerektiren etkinliklerden kaçınmak, günlük etkinliklerde unutkan olmak, dikkatin dış uyaranlarla kolaylıkla dağılması, *hiperaktivite*: oturduğu yerde dahi kıpırdanmak, çocuklarda uygunsuz durumlarda dahi koşuşturup durmak ergen ve yetişkinlerde ise öznel huzursuzluk yaşamak, *dürtüsellik*: soruların tamamlanmasını bekleyemeden cevaplandırmak, sırasını beklemekte zorluk çekmek, başkalarının sözlerini kesmek ya da yaptıklarına müdahalede bulunmak olarak sıralanabilir. Ancak yalnızca DSM IV’teki yönergeye göre bu belirtilere ve DEHB ile ilgili test ve ölçeklerin sonuçlarına bakarak problemin varlığına karar vermek yeterli değildir ve çok risklidir. Doğru teşhis için mutlaka bir uzman tarafından etraflıca tüm yakınmalar göz önünde bulundurularak ve araştırılarak, yakınmaların sahibi ve ailesi hakkında ayrıntılı bilgi alınıp, kişi eğitimsel, fiziksel, sosyo-ekonomik açılardan incelenerek, yakınıma sahibi eğer çocuk ise anne-baba ve çocukla birebir görüşmeler yapılarak ve öğretmeninden ayrıntılı bilgi alınarak, geliş öyküsü belirlenerek, soruna yol açan davranışlar gözlemlenerek problemin kaynağının tespit edilmesi ve tanının koyulması gereklidir. Belirtilerin hangi ortam veya ortamlarda gözlemlendiği, tekrarlanma süresi ve sıklığı, hangi

alt tipteki belirtilerin daha baskın olduğu ayrıntılarıyla tespit edilmelidir. Bunun için söz konusu bilim dallarında yeterliği bulunmayan kişilerce tanıya karar verilmesinin çok çeşitli sorunlar meydana getireceği bir gerçektir.

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğunun kendiliğinden düzelebilecek bir problem olmadığı araştırmalar sonucunda anlaşılmıştır. Doğru tedavi yöntemi uygulanmazsa, çocuklukta görülen DEHB'nin ileride kendiliğinden geçebilme ihtimalinin gerçeklikle ilgisi yoktur ve yetişkinlikte de devam edebilmektedir. DEHB'li kişilerin, diğer psikiyatrik bozukluklarla karşılaşmaları sağlıklı kişilere göre daha yüksek bir ihtimale sahiptir. Bunun için kişi ister çocuk olsun ister yetişkin, belirtilere bakılarak gelişim seviyesi dahilinde toplumsal işlevselliği etkileyebilecek bir durum söz konusu ise mutlaka bir uzmana müracaat edilmelidir.

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğunun ciddiye alınması gereken ve hayatı zorlaştıran bir durum olduğu nasıl bir gerçeklik ise doğru yönlendirme ile çeşitli olumlu yönlerinin de ortaya çıkarılabileceği kuşku götürmez bir gerçekliktir. Mesela DEHB'li kişiler enerjiktir, yaratıcılıkları oldukça gelişmiştir, sıcakkanlı ve cana yakındırlar, hoşgörülüdürler, iyi bir espri yeteneği ve bazen gereğinden fazla olabilmekle beraber risk alabilme yeteneğine sahiptirler. DEHB'nin bir kişide olumsuz özelliklerinin hepsinin bulunmaması gibi olumlu özelliklerinin de hepsi bulunmaz. Ancak en çok merak edilen konulardan birisi de tedavi sürecinde olumsuz özelliklerin azalmasıyla beraber olumlu özelliklerin de azalıp azalmadığıdır. Tedavi sürecinde olumsuz özellikler hafiflerken ya da kaybolurken, olumlu özellikler daha da belirginleşmekte verimli hale gelmektedir ve bu durum DEHB'li kişileri ve yakınlarını sevindiren sonuçlar meydana getirmektedir (Aydın&Ercan, 2002).

DEHB, doğru ve erken teşhis önşartlarıyla son derece kolay ve hızlı düzelebilecek bir problemdir. Genellikle anne-baba eğitimi, bireysel görüşme, aile tedavisi, ilaç tedavisi DEHB'nin tedavisinde sık kullanılan yöntemlerdir. Bu yöntemlerden hangisinin uygulanacağı kişisel özelliklere göre karar verilebilecek bir konudur. İlaç tedavisinin gerekli olduğu vakalarda ise sadece ilaç tedavisi yeterli değildir. İlaç tedavisinin yanı sıra psiko-eğitimsel yardımlara da ihtiyaç vardır. Aksi taktirde ilaçla tedavi amacına ulaşamamaktadır (Selçuk, 2002).

Anne-baba, öğretmen ve çevresindeki kişilerin DEHB'li kişilere davranışları bozukluğun sürecini olumlu yönde de olumsuz yönde de etkileyebilir. DEHB'li kişinin dikkatsizlik, aşırı hareketlilik ya da dürtüselliliğiyle ilgili sürekli çevresindekilerce uyarılama ve yargılayıcı sözlerle maruz bırakılma durumu, kişinin kendi hakkında bu yönde duygu ve düşünceler geliştirmesine ve kendini böyle tanımlamasına sebep olur. Bunların devamlı hatırlatılması düzelmesine değil aksine eleştiri ve yardım tuzağına düşmesine yol açar. Eleştiri tuzağında anne-baba ya da öğretmen istenilmeyen davranışla ilgilenerek o davranışı farkında olmadan artırır. Yardım tuzağında ise, kişinin yapabildiklerinden çok yapamadıklarının nasıl yapılacağı gösterilerek o an için kişinin yapamadıklarını yapması sağlanır. Ancak yapamadıklarına daha fazla dikkat etmenin bir sonucu olarak farkında olmadan yapamadıkları artırılır. Kuralın hatırlatılması kuralın uygulanmasını sağlamaz, kişide yetersizlik ve beceriksizlik duygusunu pekiştirir (Selçuk, 2002). DEHB'li kişiye eksiklikleri sürekli hatırlatılarak kendini etiketlemesine imkan vermeden, uzman yönlendirmesiyle doğru stratejiler uygulayarak psiko-eğitimsel ve psiko-sosyal yardım sağlanmalı ve böylece düzelmesine çevresindeki kişilerce katkıda bulunulmalıdır.

KAYNAKÇA

1. Selçuk, Z. (2002). *Dikkat Eksikliği ve Hiperaktif Çocuklar*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
2. Aydın, C., & Ercan, E.S. (2002). *Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu*. İstanbul: Gendaş Yayınları.
3. Amerikan Psikiyatri Birliği: Psikiyatri Hastalıklarının Tanımlanması ve Sınıflandırılması Elkitabı, yeniden gözden Geçirilmiş Dördüncü Baskı (DSM-IV-TR), Amerikan Psikiyatri Birliği, Washington DC, 2000'den çeviren Köroğlu E, Hekimler Yayın Birliği, Ankara, 2005.

GRİP (INFLUENZA)

Dr. Fatih ATMACA

Grip (influenza) , toplumda **grip** adıyla tanınan ve **influenza viruslarının (Tip A, B ve C)** neden olduğu ani gelişen, ateş yapan, genellikle burun, boğaz, sonrasında da akciğerleri tutabilen bir solunum yolu infeksiyon hastalığıdır.

Grip, öksürük ve aksırık sonucu, içerisinde hastalığa neden olan canlı virusları taşıyan damlacıkların çevreye saçılması ile yayılır. Grip salgınları genellikle kışa girerken (Ekim - Kasım aylarında) ve yaza girerken (Mart - Nisan aylarında) daha çok görülür. Bulaşıcı hastalıklar arasında özel bir yere sahip olan influenza virus infeksiyonlarının 1-3 yıllık aralarla yaygın salgınlara neden olduğu, 400 yıldır görüldüğü ve dünyada her yıl 350 milyon kişinin bu hastalığa yakalandığı bilinmektedir.

Grip hastalığında belirtiler, virusu aldıktan sonra bir iki gün içerisinde aniden ortaya çıkar. Sık görülen belirtiler arasında *ateş (38 - 41°C)*, *baş ağrısı*, *yorgunluk hissi*, *kuru öksürük*, *boğaz ağrısı*, *burun akıntısı* ve *adele ağrıları* gibi yakınmalar vardır.

Hastalığın önemi, infeksiyonlara karşı riskli, bağışıklık sistem yetmezliği olan kişilerde, yaşlı ve önemli sağlık sorunları olanlarda ciddi komplikasyonlar oluşturmaktadır. Hastalığa yakalananların çoğu bir iki hafta içerisinde iyileşirken, hasta grubunun % 5-20'sinde *pnömoni*, *bronşit*, *sinüzit* ve *orta kulak infeksiyonu* gibi ikincil hastalıklar ortaya çıkabilir. Yaşlı nüfus oranının arttığı gelişmiş toplumlarda gribe bağlı ölüm sayıları da artış göstermektedir. Bu nedenle erken tanı, influenzaya bağlı komplikasyonlardan etkilenme olasılığı olan yüksek riskli ve yaşlı hastaların izlenmesinde ve tedavisinde büyük önem taşır.

Grip ve **Soğuk Algınlığı**, belirtileri sıklıkla karıştırılabilen etkenleri farklı hastalıklardır. Yukarıda belirtilen klinik bulgular, üst solunum yolu hastalıkları, soğuk algınlığı ve bronşit gibi hastalıklarda da görülebildiğinden "**Grip**" ile "**Grip benzeri üst solunum yolu infeksiyonu**" tanısının birbirinden ayrılması önemlidir.

Günümüzde **Grip** tanısında, çabuk sonuç veren **ELIZA** kitleri yaygın olarak kullanılmaktadır. Çabuk tanı kitleri ile boğaz salgısında, nazofarinks sürüntüsünde, nazal aspiratta ve balgamda **İnfluenza A ve B viruslarının** varlığı, bir iki saat içerisinde saptanabilmektedir.

Grip (influenza) tedavisinde antibiyotikler etkili değildir ve çoğu zaman gereksiz olarak kullanılmaktadır. Gereksiz antibiyotik kullanımı, bakterilerde direnç gelişimine neden olarak bazı infeksiyonların tedavisini geciktirdiği gibi tedavi masraflarını da artırmaktadır. Antibiyotikler, hastalık sırasında ikincil olarak görülen bakteriyel infeksiyonlar (pnömoni ve orta kulak iltihabı gibi) geliştiğinde kullanılmalıdır.

Grip tedavisi için dört değişik antiviral (*Amandatine*, *Rimandatine*, *Zanamivir* ve *Oseltamivir*) ilaç vardır. Ülkemizde sadece **Zanamivir** ve **Oseltamivir** ticari preparat şeklinde bulunmaktadır. Antiviral ilaç kullanımına infeksiyonun ilk iki günü içinde başladığında hastalık

belirtileri daha hafif geçirilir. **Bu ilaçlar kesinlikle doktor tavsiyesi ve gözetiminde kullanılmalıdır.**

Gribe yakalanan çocuklarda ve gençlerde *Aspirin* kullanılması tavsiye edilmez. Aspirin çok nadir görülen, ancak tehlikeli olan "*Reye Sendromu*"na neden olabilir. Aspirin yerine dinlenme, bol sıvı alma ve belirtileri hafifleten semptomatik ilaçlar tercih edilmelidir.

Hastalıktan korunmak için grip sezonundan önce aşılanmak önemlidir.

Özellikle çocuklar, 65 yaşını geçenler ve kronik hastalığı olanlar (Astım, konjestif kalp yetmezliği, diyabet ve kanser hastaları gibi) mutlaka aşılanmalıdır.

Hastane çalışanlarının da aşılanması hastane enfeksiyonlarının önlenmesi açısından önemlidir. Öksürük ve aksırık sırasında ağız çevresine ve ellere bulaşan damlacıkların, enfeksiyonun yayılmasında önemli rolü vardır. Bu nedenle ellerin sürekli yıkanarak temiz tutulması çok önemlidir.

NEZLE

Çoğunlukla virüslerin neden olduğu enfeksiyonlardır. Hava cereyanında kalmak, üşümek, ayakların ıslak kalması vb. durumlar enfeksiyona doğrudan neden olmasalar da vücut direncini kırarak enfeksiyonla mücadeleyi zorlaştırabilir. Bebekler nezle ve grip gibi hastalıkları daha ağır geçirebilirler. Özellikle 2-3 aylığa kadar olan bebekleri, hasta kişilerden olabildiğince korumak gerekir. Bebek iyi görünmüyorsa, beslenmekte zorlanıyor ya da tamamen reddediyorsa, hızlı ya da zorlanarak nefes alıp veriyorsa mutlaka doktora götürülmelidir. Bu kadar küçük bebeklerde yüksek ateş olması çok beklenmez; bu nedenle hastalığın şiddetini ateşle ölçmek yanıltıcı olacaktır.

Burnu tıkalı olan bebek emmekte güçlük çekeceği için burnuna steril tuzlu su yani serum fizyolojik damlatılmalı ve doktora burun açıcı (dekonjestan) damla kullanılıp kullanılmayacağı danışılmalıdır. Hasta bebeğin içtiği süt/su miktarı dikkate alınmalı ve bebeğin susuz kalmamasına dikkat edilmelidir. Giderek güçsüzleşen, ağzı kuruyan, bezi 3-4 saat kuru kalan bebeğin acil olarak doktora götürülmesi şarttır.

Daha büyük çocuklar soğuk algınlığında genellikle ateşli olur, birkaç kez kusabilirler. Ancak nezle tam başladığında ateşleri düşer ve nezleye bağlı burun akıntısı gibi rahatsızlıklar ön plana çıkar. Bazen virüslerin zayıflattığı vücutta bakteriler ikincil enfeksiyonlara yol açabilir. Uzayan nezleye ateş, sarı-yeşil burun akıntısı, kulak ağrısı veya işitme kaybı, öksürük iştahsızlık eklenirse orta kulak enfeksiyonu, bronşit, zatüree gibi bir ikincil enfeksiyon düşünülmeli ve doktora görünmelidir bu tür enfeksiyonların tedavisi doktor tavsiyesiyle antibiyotiklerle yapılır.

Boğaz ağrısı, ateş ve halsizlik şikayetiyle gelen çocuğun sadece nezle mi yoksa grip mi geçirdiğini anlamak her zaman kolay değildir. Gribe neden olan genellikle influenza virüsü grubudur. Grip nezleye nazaran daha yüksek ateşe ve genel kırgınlığa yol açar. İştah azalır, yaygın kas ağrıları, titreme belirtileri görülebilir. Gripte de nezlede de tedavi belirtilere yöneliktir. Bol sıvı alarak vücudun kuru kalmasını önlemeli, ateş düşürücü ve dekonjestan ilaçlar doktorun önerisiyle kullanılmalı ve istirahat edilmelidir.

HALUK DURSUN İLE BİR İSTANBUL TEMAŞASI

Ekrem TAK

Türk Gençlik Vakfı'nın 14.sünü düzenlediği geleneksel hale gelen bir boğaz gezisinde yine beraberiz dostlarla. Güzel bir Nisan sabahı Kadıköy'den özel bir tekne ile Kültür Tarihçisi Yrd. Doç. Dr. A. Haluk Dursun mihmandarlığında başlayan Boğaziçi gezimiz, önce Boğaziçi sahilinin Anadolu yakasını takiben Anadolu Kavağı'na kadar sürmüş, daha sonra sahilin Avrupa yakasını takip ederek başladığı noktada son bulmuştur.

Yolculuk Kadıköy'den başladığı için ilk bilgiyi Kadıköy İskele Camii

olarak bilinen III. Mustafa Camii hakkında aldık. Tekne biraz yol alınca bizi Almanlara yaptırılan Haydarpaşa Garı karşıladı. Hemen yanında şimdilerde Marmara Üniversitesi tarafından kullanılan Haydarpaşa Tıbbiye Mektebi hakkında bilgi edindik. Haydarpaşa Tıbbiye Mektebi'nin hemen üzerinde görünen Karacaahmet mezarlığının büyüklüğünde bahsetmeden geçemedik. Biraz daha yol alınca arz-ı endam eden Büyük Çamlıca ve Küçük Çamlıca tepelerini zikrederken, İstanbul'un yedi tepeli bir şehir olduğunu hatırladık, ama Çamlıca tepesinin sur içinde olmadığı için İstanbul'un yedi tepesinden biri olamayacağını öğrendik.

Teknemiz yavaş yavaş yol alırken İstanbul'un güzelliği de bir bir ortaya çıkıyordu. Şimdi sıra içinde dört sene askerlik yapan iki kardeşin birbirini bulmadığı rivayet edilen Selimiye kışlasında idi. Ayrıca Selimiye Camii denilince Mimar Sinan'ın Edirne'deki camisi anlaşılsa da, burada da bir Selimiye Camisinin bulunduğu hatırlandı.

Yavaş yavaş Kız kulesine yaklaşırken hemen karşısındaki Boğaziçi'nin aşı boyalı birkaç yalılarından biri olan Çürüksulu Yalısına gözümüz takıldı. Eskiden leb-i derya imiş. Şimdi önünde yol geçse de, üzerine sarılmış yemyeşil sarmaşığı ile hala göz alıcı olduğuna karar kılındı.

Teknemiz Üsküdar sahiline geldiğinde buradaki tarih zenginliğini görünce biraz yavaşladı. Sağda Mimar Sinan'ın küçük camilerinden birisi olan Şemsi Paşa Camii ve Kütüphanesi selamlandı. Hemen üzerindeki görünen Ayazma ve Rum Mehmed Paşa camileri hakkında bilgi verildi. Üsküdar meydanına gelindiğinde Yeni Valide Camii, Kânûnî Sultan Süleyman'ın kızı Mihrimah Sultan'ın yaptırdığı camisi ve üzerindeki hatları padişahın kendisine, beyti de Sadrazamı Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'ya ait olan III. Ahmet çeşmesi bir arada arz-ı endam ediyordu.

Artık bundan sonra her adımda tarihin kendisi karşılıyordu bizi. Önce Fethi Paşa korusu ve yalısı ile karşılaştık. Üstada göre İstanbul'da bülbül sesi dinlenebilecek nadir yerlerden biri idi Fethi Paşa korusu. Ayrıca ihtiva ettiği ağaçlar itibarı ile de İstanbul florası için önemli bir mekândı. Sonra sırayla, Beylerbeyi'nde Beylerbeyi Sarayı ve biraz ilerisinde Hamid-i Evvel Camii, Çengelköy'de Sadullah Paşa yalısı, Kuleli Askeri lisesi ve hemen önünde küçük, şirin Kaymakçı Mustafa Camii, Vaniköy'de Papaz korusu, Akıntıburnu'nda Edip

Efendi Yalısı, yangından sonra yenilenmiş hali ile Adile Sultan sarayı, Cemile Sultan korusu, Kandilli'de Kıbrıslılar Yalısı, daha sonra Anadolu Hisarı ve Küçüksu kasrı, tepede Otağtepe, Mihrabad korusu, Boğaziçi'nde ayakta kalabilmiş en eski yalı olan Amcazade Hüseyin Paşa Yalısı, Kanlıca'da Halil Ethem Bey'in, Çubuklu'da Hidiv Kasrı, sonra Beykoz kasrı ve meşhur çayırı karşıladı bizi. Tekne Anadolu Kavağı'na doğru yol alırken bundan sonrası askeri bölge olduğu için seyre değer sadece Boğaziçi'nin gittikçe azalan yeşilliği vardı.

Anadolu Kavağı'nda bir müddet ihtiyaç molası veren teknemiz daha sonra hareket ederek sahilin karşı tarafına geçti. Burada da Rumeli Kavağını uzaktan seyrederek Sarıyer'e doğru yol aldık. Her ne kadar biraz önce vakfın ikramı ile doymuş olsak da Sarıyer böreğini ve su muhallebisini anmadan geçemedik. Büyükdere'de Sadberk Hanım müzesini seyredildikten sonra, Kireçburnu'nu geçerek Tarabya'da Cumhurbaşkanlığı köşkü olarak kullanılan Huber Yalısı'nı denizden ziyaret ettik. Emirgan'a gelince içimiz yandı. Emirgan caminin çatısının tadilat sırasında, elektrik kaçağından daha o gece yandığını görünce tarihe sahip çıkamayışımıza

bir kez daha üzüldük. Hemen yanbaşındaki önceleri leb-i derya olan, şimdi önünden yolgeçen Şerifler yalısını yakından gördük. Baltalimanı'nda Mustafa Reşit Paşa ve Damat Ferit Paşa yalılarını geçtikten sonra Rumeli Hisarı'nın ihtişamını bir kez de denizden temaşa ettik. Bebek koyunun güzelliği ile büyüledik. Sonra Arnavutköy'de Halet Çambel yalısını arkada bırakarak Ortaköy'e geldik. Burada Abdülmecid tarafından yaptırılan Ortaköy Camiini seyrederek geçerken, Beylerbeyi sarayının mimarı olan Balyan ailesine ait yalının, kendi yaptıkları sarayı çok beğendikleri için devamlı onu seyretmek istediklerinden yalının yönünün saraya doğru yapıldığını öğrendik. Çırağan Sarayı'nın önüne geldiğimizde sarayın geçirdiği

yangın hikâyesini bir de Haluk Dursun Bey'den dinledik. Arkada yemyeşil uzanan Yıldız parkını seyrederken zamanında burada imal edilen çinilerin güzelliğini hayal ettik.

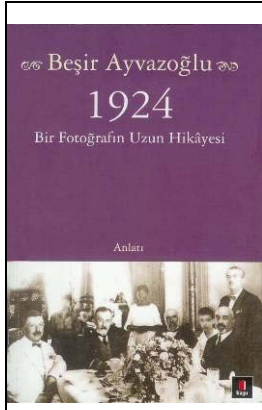
Biraz ileride yukarıda yine yeşillikler içinde kaybolan Yahya Efendi Dergahını denizden ziyaret ettik. Beşiktaş önlerine geldiğimizde kaptan-ı derya Barbaros Hayreddin Paşa rahmetle yad ettik. Biraz ilerledikten sonra Bezm-i Alem Valide Sultan Camiinin önünden geçerek Dolmabahçe Sarayı'nın önüne geldik. İmparatorluğun ihtişamına yakışır güzellikte olan bu sarayın bir o kadarda mahvına sebep olmasını hatırladık. Sonra hemen yanıbaşındaki camisini de seyrederak Fındıklıya geldik. Yukarıda Cihangir Camii modern binaların arasında tarihî güzelliğini koruyordu. Tophane

önlerinde geçerken gümrük binalarından görünmeyen tophane çeşmesinin de bir o kadar güzel olduğunu hayal ediyorduk.

Sarayburnu açıklarından tekrar Kadıköy'e doğru yol alırken arkada asıl İstanbul görünüyordu. Uzakta da olsa Bayezid yangın kulesini görebiliyor, Fatih ve Süleymaniye Camilerini ayırt edebiliyorduk. Hemen aşağıda Eminönü Yeni Camiini de yad ettikten sonra, yukarıda karşılıklı birer abide gibi duran Ayasofya ve Sultanahmet Camilerini seyre daldık. Bu sırada hemen önünde bulunan Topkapı sarayı ve içinde tek uzun ve dik yapı olan adalet kulesi ile ilgili bilgiler alıyorduk.

Bu gezinin en faydalı yanı ise görüp de bilmediklerimiz hakkında bilgi, bilip de hissetmediklerimiz hakkında hassasiyet sahibi olmamız oldu. Bu gezide göze hitap eden Boğaziçi'nin güzelliği haricinde, İstanbul'un ağaç kültürü ve yemek kültürü hakkında da bilgi sahibi olduk. Baharın habercisi erguvanların Boğaziçi'nin yeşili ile bir araya gelerek insanı heyecanlandıran renk cümbüşünü temaşa etme fırsatı bulduk. Ayrıca Boğaziçi köylerinin vazgeçilmez meydan ağacı çınarlar, tepelerde birer şemsiye gibi açılmış fitık çamları, mezarlık ağacı diye bilinen serviler yol boyunca arz-ı endam ettiler. Her ne kadar Beykoz'un cevizini ve paçasını, Kanlıca'nın yoğurdunu, Çengelköy'ün bademini, Üsküdar Kanaat Lokantası'nın koyun sütünden dondurmasını ve kuzu mevsiminde külbastısını, Hacı Bekir'in Demirhindi şerbetini tatmasak da, Beyoğlu Rebul Eczanesinin lavanta kolonyası koklamasak da, İstanbul'da yaşamayı sanat haline getiren bu tür incelikler ve hassasiyetler gezinin ikinci önemli konusuydu.

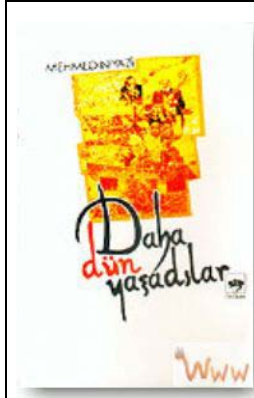

Beşir Ayvazoğlu
1924 Bir Fotoğrafın Uzun Hikâyesi
Kapı Yayınları 2006

Abdülhak Hâmid, Mehmed Âkif, Süleyman Nazif, Cenab Şahabeddin, Sami Paşazâde Sezai ve Midhat Cemal Kuntay'ı mevsim çiçekleriyle bezeli mükellef bir yemek masasında gösteren ünlü bir fotoğraf vardır. Bu fotoğrafın âdeti içine girerek davetin verildiği Mısır Apartmanı'nın kapısından 1924 yılına çıkan Beşir Ayvazoğlu, elinizdeki kitapta, Mehmed Âkif'i merkeze alarak, söz konusu davetin sebebini, nerede ve niçin verildiğini, karede yer alan şair ve yazarların birbirleriyle ilişkilerini, o günlerde yaşadıkları dramları, henüz ilân edilmiş olan Cumhuriyet'in hayatlarına nasıl yansıdığını anlatıyor. Karede görünmeseler de, fotoğrafın içine girildiğinde hemen karşılaşılan Faruk Nafiz Çamlıbel,

Abbas Halim Paşa ve Fuad Şemsi İnân gibi renkli şahsiyetlerin de yer aldıkları bu kitap, kültür ve edebiyat tarihimizin bazı karanlık noktalarına ışık tutuyor.

Mehmet Niyazi
Daha Dün Yaşadılar
Ötüken Neşriyat 2006

Dostluk bütün kültürlerde vardır ve insanların hayatında etkili olmuştur. Çağımızda her şey yıkılıyor, ihtiraslarımızı okşayanın dışında yerlerine hiçbir şey konulmuyor. Nefsini mabutlaştıranın yalnızlaşması kader olduğundan günümüzün modern dünyasında en ürkütücü hastalık ne kan-serdir, ne de kolera, yalnızlıktır. Endüstrileştirdiğimiz sürece içine girdiğimiz kasırga bizim de bütün değerlerimizi biçiyor. Daha Dün Yaşadılar'ı okurken, kısa bir süre önce ha-yata veda eden bu insanların birbirlerine nasıl davrandıklarını, birbirleri için neler yaptıklarını görünce, hangi noktadan nereye geldiğimizi, yüreğiniz burkularak idrak edeceksiniz.

E. Yasemin Sezgin
Dost Olmak Dostu Sevmek
Tarih ve İslam Araştırma Vakfı 2006

Bir dost ki daima beni benden daha çok düşünecek; makamı ne kadar yükselirse yükselsin beni unutmayacak ve terk etmeyecek; beni kendi canından daha çok sevip aziz bilecek; ne kadar hata, günah ve kusur etsem de benden asla vazgeçmeyecek; benimle konuşurken başını çevirerek değil bana verdiği değerden ötürü bütün vücudu ile dönüp, bana bakarak konuşacak; cennet gibi ulvi bir mekâna ben girmeden girmek istemeyecek; benim cehenneme girmem kendisinin girmesinden kendisine daha acı verici gelecek; ne zaman ve nerede olursa olsun, benim karşılaştığım bir sıkıntıdan haberdar olup benimle beraber benden çok üzülüp, kederlenecek; tabiri caizse varlığı benim için olacak.

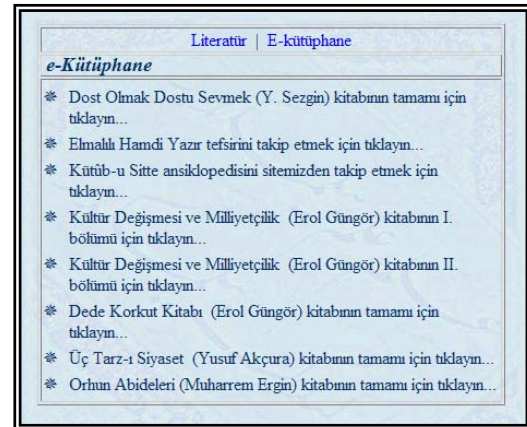
Yeni tasarımıyla internet kullanıcılarının hizmetine giren sitemiz, vakfımızın amaçları doğrultusunda faaliyetlerine devam etmektedir.

Sitemiz aracılığıyla vakfımız hakkında bilgiler edinebileceğiniz gibi sitemize üye olabilir, eğitim faaliyetlerimiz ve düzenlediğimiz konferanslar ve sitemiz ile ilgili basında çıkan haberler hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz.

www.turkgenclikvakfi.org adresinden takip edebileceğiniz sitemizde e-kitaplar, makaleler ve tavsiye edilen kitap listesine erişebilirsiniz.

Yakında yenilikler eklenerek içeriği zenginleştirilecek olan sitemiz, ziyaret eden gençler tarafından istifade edilebilecek bir hâl alacaktır.

Yapılanmasına devam eden sitemiz hakkındaki görüşleriniz ve tavsiyeleriniz daha olgun ve kullanışlı bir site oluşturmamızda bizim için yardımcı olacaktır.

VAKFIMIZ TARAFINDAN HAZIRLANAN KERKÜK KONULU BASIN BİLDİRİSİDİR

Türkiye'nin güvenliği, huzuru ve barışı bölgemizdeki gelişmelerle doğrudan ilgilidir. Bu açıdan Türkiye; bölgesinde yaşanan hiçbir olaya kayıtsız kalamaz.

I. Dünya Savaşı ile bölgemize gelen dış güçler, şimdi tekrar bölgemize kan ve ateşle gelmiş yüz binlerce masum sivil Iraklının ölümüne, yüz binlerce Iraklının evini terk etmesine, binlerce bebek ve çocuğun ilaçsız, doktorsuz ve hastanesiz hatta yiyeceksiz kalmasına sebep olmuşlardır. Bütün bir Irak'ın altyapısını tahrip etmiş, insanları çağdaş dünyanın en temel ihtiyacı olan temiz sudan, elektrikten dahi mahrum bırakmışlardır.

Irak müdahalesi, BM'e göre bir işgaldir. Oradaki güçler "işgalci güçler" olarak uluslar arası metinlere geçmiştir. Irak işgali insanlığın yüzyıllar içinde oluşturup geliştirdiği "**uluslar arası hukuk**" kavramını ve anlayışını tamamen ihlâl etmiş, diplomasinin yaslanması gereken "etik-moral" ahlakî temeli berhava etmiştir. Irak müdahalesi için ABD "Irak'ta nükleer ve kitle imha silahlarının bulunduğunu" iddia etmiş ve fakat bu iddianın yalan olduğunu itiraf etmek zorunda kalmış ve yalanı ortaya çıkmıştır. İngiltere'de Hükümetinin bilgi karartması ve kirlletmesine yönelik kastî yanlışlarını ortaya çıkarmaya çalışan bir bilim adamı faili meçhul bir cinayete kurban edilmiştir...

Irak müdahalesi, ne yazık ki uğruna yapıldığı iddia edilen "demokrasi"ye zarar vermiştir. Bölgemizde yayılmasını istediğimiz demokrasi artık "işgale vesile" olarak algılanmış ve tanımlanmış, böylece asıl şimdi Bölgedeki demokratik gelişmelerin önü kesilmiştir.

Bu Emperyalist Güçler Bölgedeki düzeni kendilerine göre yeniden kurmak çabasıdadırlar. Sömürgeci güçler bir bölgeden çekilirken iki konuya hep dikkat etmişlerdir.

1.O bölgede kendileriyle işbirliği yapacak bir yönetim,

2.Sonradan müdahale etmelerine vesile olacak etnik, siyasi, dini, sınır vb. önemli çözümsüz sorunlar bırakmaktır.

Irak'ta yaşayan bütün insanlar bizim eski vatandaşlarımızdır. Bizler asırlarca Osmanlı Devleti vatandaşları olarak beraber ve sorunsuz yaşadık. Osmanlı sonrasında da bölgede ciddi etnik ve mezhebi savaş yaşanmamıştır. Bu durum Batılı işgal güçlerinin teşviki ve yönlendirmesiyle ortaya çıkmıştır.

Kerkük, önümüzdeki dönemde kurban seçilmiş bir bölgedir. Kerkük, yüzyıllardır çoğunluğu Türkmenlerin oluşturduğu ama diğer unsurlarla da bir arada sorunsuz yaşanan bir Türkmen şehridir.

Irak Devleti içinde, Irak'ın üniter yapısına saygılı, kültürel ve siyasal hakların tanındığı bir Irak'ta bütün unsurların barış içinde yaşamaları ortak arzumuzdur.

Ancak, Irak'ın parçalanması hâlinde bölgeyi ne emperyalistlerin insafına ne de bölgede yeni devlet olma çabasıdaki ayrılıkçı güçlerin ihtiyarına ve inisiyatifine bırakamayız.

Bölgedeki Kürtler de Araplar da Türkmenler de bizim eski vatandaşlarımızdır. Biz hepimiz bu bölgenin akraba topluluklarıyız. Aynı kültürün evlatlarıyız. Batılı sömürgeci

güçlerin oyununa gelerek birbirimize düşman olamayız, olmamalıyız. Ortak İmanımız, Ortak Tarihimiz, Ortak Akıl ve Sağduyumuz bunu söylemektedir.

Kerkük'te referandum için büyük oyunlar oynanmakta, Kerkük'te yaşayan toplulukların ilerde birbirlerinin yüzüne bakamayacakları yanlışlıklar yaptırılmaktadır. Bu işleri kendilerine dava edinenlerin bir an durup düşünmelerini ve ne yaptıklarını kendilerine sormalarını bekliyoruz.

Herkese ortak tarihimizden süzülüp gelen tabirimizle “yangından mal kaçırılmak” istenmekte olduğunu duyuruyoruz.. Yine ortak kültürümüzün sözünü hepimiz duyalım:

“Ah ile âbat olanın sonu berbat olur”

Bu hatırlatmalardan sonra Kerkük'ün çoğunluğu Türkmen olan bir şehir hüviyetini değiştirmeye çalışmak tarihe, kültüre, medeniyete, insaniyete ve gerçeklere aykırıdır. Bölgede otorite tesis etmek isteyen güçlerin bu tip boş ve lüzumsuz ve hatta bir o kadar da tehlikeli işlerle uğraşmaması, bölge insanının asıl önemli sorunlarını çözme konusunda kafa yormasının daha anlamlı olacağını hatırlatırız.

Kerkük'ün Kürdistan'ın başşehri hâline getirilmesi “kör gözüne parmağın” mantığıdır. Akl-ı selim sahibi olanların yapmayacağı bir iştir. Bölgeye yeni bir fitne sokmaktır.

Kerkük, yeni bir Beyrut olur. Beyrut yeni bir Keşmir olur. Bu da bu bölgenin sâkini hiçbir kimseye fayda getirmez. Emperyal güçler dışında.

Böylesi bir “oldu bitti” ye kimse seyirci kalmayacaktır. Böylesi bir oldu bitti şimdiye kadar Irak'ta silahlı mücadeleden özenle kaçınan Türkmen gruplarının silahlı mücadeleye girişmesine sebep olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti bölgemizde yakılacak yeni ateşe izin vermemelidir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ülkesinde barış görmek için bölgesine de barış taşıyacaktır. Devletimizin bu barış misyonu herkes tarafından iyi anlaşılmalı ve anlatılmalıdır. Büyük devlet ve millet olma gereği olarak hâlen sabırlı, müsamahakâr ve anlayışlı davranışımız bir zaaf olarak telakki edilmemelidir.

Bizler Devletimizin bu hayati sorumluluklarını yerine getirmesi hususunda desteklenmesi gerektiğine inanıyoruz. Türkiye'nin bölgeye ve Kerkük'ün Türkmen kardeşlerimizin ellerinden alınması oyununa karşı aktif politikalar geliştirip uygulamasını bekliyoruz.

Türk ve Dünya Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

TÜRK KADINLARI KÜLTÜR DERNEĞİ

TURKISH WOMEN'S ASSOCIATION

İSTANBUL ŞUBESİ

TÜRKİYE

24 ŞUBAT 2007

**BOSNA HERSEK'TE YAŞANANLAR
BİR SOYKIRIMDI**

Bosna'lı Müslümanlara yapılanlar bir SOYKIRIMDI. Orada yaşananlar bir savaş değildi.

On beş yıl önce bütün dünyanın gözü önünde Bosna Hersek'te meydana gelen katliam karşısında bekle - gör politikasını izleyen Avrupa'ya, Amerika'ya, BM'ye, Avrupa Birliği'ne ve dünyaya demokrasi dersi vermeye kalkışanlara sesleniyoruz!

6 Nisan 1992 – 14 Eylül 1995' e kadar. Birleşmiş Milletler tarafından Silah Ambargosu'ndaki Müslüman Boşnakların, eli kolu bağlanarak tamamen savunmasız, cephanesiz, silahsız olarak kaderleri Çetnik Sırpların ellerine teslim edilmişti. O günden bu yana on beş yıl geçmesine rağmen bu katliamın baş aktörleri ve yandaşları ellerini kollarını sallayarak ortalıkta dolaşmaktadırlar. Şubat 2006'da Bosna Hersek Federasyonu tarafından Uluslararası Adalet Divanında açılan Yugoslavya Ceza ve Hapis mahkemesinde istenilen, Sırp Çetnik grupların Bosnalı Müslümanlara uyguladıkları kültürel, sosyal, ekonomik ve etnik kimliklerini yok etme eylemlerinin bir **SOYKIRIM** Kararı olarak açıklanması ve dünya kamuoyuna duyurulmasıdır. Ayrıca Lahey'de pazartesi günü yani 26 şubat günü mahkemeden **Soykırımdır** kararı çıksa bile bunun sonucu gereği suçluların cezalandırılması için bu katliamın baş aktörlerinden Radovan Karaçiç ve Radko Mladiç İle yandaşlarının tutuklanıp gerekli cezaları almaları gerekmektedir. Dikkat edilecek olursa arada Boşnak Müslüman'lara yapılanlar unutmaya ve unutturulmaya çalışılmaktadır, Lahey'den açıklanacak bu karar insanlık adına bundan sonra yapılacaklar için çok önemli bir adım olacaktır. Suçluların cezasız kalması demek yapılan bu katliama herkesin bütün dünyanı ortak olması dernektir. Biz Türk Kadınları Kültür Derneği ve aşağıda adı yazılı sivil toplum kuruluşları olarak bu işin takipçisi olduğumuzu bildirerek Boşnak Müslümanların yanında yer aldığımızı özellikle belirtiyoruz.

Mâziden Âtiye Kamış ve Fırça ile Kurulan Köprüler

~ Maziden Âtiye Kamış ve Fırça ile Kurulan Köprüler ~

Türkiye Cumhuriyeti'nin 81. Kuruluş Yıldönümü Münasebetiyle Mısır Arap Cumhuriyeti Kültür Bakanı Sayın Farouk Hosni ve Türkiye Cumhuriyeti Kahire Büyükelçisi Sayın Korkmaz Haktanır'ın Himayelerinde Osman Sezgin'in başkanlığındaki bir heyetin katılımıyla 29 Ekim - 7 Kasım 2004 tarihleri arasında Mısır'da Düzenlemiş Olduğumuz "Maziden Âtiye Kamış ve Fırça ile Kurulan Köprüler" Sergimizde Yer Almış Eslerden Birkaçı

الجسورُ المبنية بالقصب والفرش من الماضي إلى المستقبل

From Past to Future, Bridges Established by Reed and Paintbrush